

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

รายงานการวิจัย

ประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนสังกัดเทศบาลที่คัดสรรแห่งหนึ่งทางภาคตะวันออก

The Experience of Primary School Teachers of an Integrated
English Curriculum in Selected Schools
in Eastern Thailand

สารทิส สกุลกู

A0 0049453

26 ก.พ. 2551 ๒๕๑๕๖๗๔

233508

โครงการบัณฑิตศึกษา หลักสูตรนานาชาติ มหาวิทยาลัยบูรพา
การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากโครงการบัณฑิตศึกษา หลักสูตรนานาชาติ

มหาวิทยาลัยบูรพา

2550

เริ่มบริการ

- 3 ก.ค. 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน 5 แห่งซึ่งสังกัดเทศบาลที่จัดสรรแห่งหนึ่งทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อบรรยายประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ แบบธรรมชาติวิทยา รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักคือครู 19 คน ร่วมกับการวิเคราะห์เอกสาร

ประสบการณ์ของครู จำแนกได้เป็น 6 ประเด็นคือ 1) วิธีการฝึกอบรม ซึ่งช่วงแรกสอนโดยครูชาวต่างชาติ ครูแสดงความคิดเห็นว่าเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ เมื่อมีการปรับเปลี่ยนโดยจัดฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน (Classroom English) ครูพึงพอใจ สนุกสนาน และสามารถปรับใช้สิ่งที่เรียนในการเรียนการสอน 2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับครูต่างชาติ ครูไม่พึงพอใจครูผู้ฝึกอบรมชาวต่างชาติที่ไม่เข้าใจวัฒนธรรมไทยและแสดงคำพูดที่ไม่สุภาพต่อครู 3) ช่วงเวลาของการฝึกอบรม ครูไม่มีเวลาส่วนตัวในช่วงแรกที่จัดการฝึกอบรมในวันหยุดสุดสัปดาห์ เมื่อเปลี่ยนมาเป็นฝึกอบรมโดยหลักถึงวันหยุด ครูรู้สึกสบายใจขึ้น 4) เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม ครูแสดงความคิดเห็นว่าเนื้อหาไม่สอดคล้องกับวิชาที่ครูต้องสอน และกังวลกับผลเสียที่จะเกิดกับนักเรียน 5) หนังสือตำราและสื่อการเรียนการสอนยากและไม่ตรงกับหลักสูตรของไทย 6) การนิเทศและประเมินผล ไม่มีแผนและสับสน

ส่วนประสบการณ์ต่อการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน แยกตามระดับการสอน 3 ระดับ คือ ครูผู้สอนระดับอนุบาล พึงพอใจในการใช้ภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 รู้สึกว่าใช้เวลามากในการสอนให้นักเรียนเข้าใจ และครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 รู้สึกว่านักเรียนเครียดเพราะยากกว่าโปรแกรมปกติ

ผลงานที่เกิดจากการฝึกอบรม และ ความรู้สึกทางด้านบวกที่เกิดขึ้น คือผลสำเร็จที่เกิดจากการฝึกอบรม โดยความรู้สึกทางด้านบวกที่เกิดขึ้น คือความสุขใจ และการได้พัฒนาตนเอง ส่วนปัญหาและอุปสรรคของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม มี 1) ความไม่ชัดเจนของโครงการ 2) ความคาดหวังของผู้บริหารที่สูงเกินความสามารถของครู 3) การใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่ไม่คุ้นเคย 4) การขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน 5) ความวิตกกังวลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 6) การไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการจากทีมนิเทศ และสิ่งที่ครูผู้เข้า

รับการฝึกอบรมอยากได้รับการสนับสนุนการช่วยเหลือคือการให้คำปรึกษา การจัดหาหนังสือตำรา คู่มือครู อุปกรณ์การและสื่อการสอน

ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย 3 ด้านคือ 1) ด้านการจัดการ ควรมีการกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน แผนปฏิบัติงาน การจัดเตรียมความพร้อมของครู การกำกับ ติดตาม และประเมินผล ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากครูผู้รับการฝึกอบรม 2) ด้านการศึกษา ควรจัดหลักสูตรรูปแบบการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของครู การคัดสรรครูต่างชาติควรคำนึงถึงความเข้าใจในวัฒนธรรมประเพณี และระบบการศึกษาของไทยด้วย 3) ด้านการเพิ่มผลสำเร็จ โดยส่งเสริมให้เกิดความสุขใจ สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี ความเอื้อเฟื้อและ การเอาใจใส่ดูแลสม่ำเสมอของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนครู

คำสำคัญ : การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การฝึกอบรม ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน ความสุขใจ การพัฒนาตนเอง

Abstract

The purpose of this qualitative research was to describe the experience of the teachers who attended the integrated English project in preprimary and primary level at selected primary schools in the eastern region. The participants were 19 teachers employed in the 5 schools which adopted the integrated English Project (EISP). Data was collected from the in-depth interviews, observations and document reviewed.

The results were presented into three sections; 1) experience toward the training program 2) experience of using English in their teaching and 3) experience toward the outcome of the program.

First, teachers expressed their frustration of the training process that at the first period used foreign teacher but teachers felt better when used classroom English technique. Teachers stated that foreigner teacher's bad attitude resulted in impolite manner toward the trainees. The training period which was the weekend did not fit their needs. The training curriculum did not fit with Thai curriculum. The teaching materials from another country did not correspond with Thai context and there was no plan for supportive and evaluation system from the trainers.

Second, teachers experience of using English in their teaching. The teachers in the pre-primary level expressed that they could use more English in their teaching but they still need to learn more English vocabulary. The teachers at the first level stated that they spent too long time in making students understand the lessons, and the teachers at the fourth level expressed that the English program was more difficult than the usual program and might result in the frustrated students. Teachers were anxious and frustrated when teaching in English especial in Mathematic and Science classes.

Third, success and barrier were the outcome of the program. The success was the positive perception which was the happiness and the feeling of self development. Six important barriers were 1) the training project was unclear 2) high expectation from the administrators 3) the unfamiliar with English language 4) insufficiency of teaching materials 5) the anxious about students' outcome and 6) lack of support from

the consulting team. Teachers expressed their need for supporting in term of teaching material, teachers' guideline, and closed supervision.

To make the program succeed, several recommendations were proposed. Policies, planning, teachers preparing, implementing, following and evaluating should be clear and concreted. The curriculums and training process should relate to teachers' needs. Understanding in Thai culture and Thai educational system should be considered for recruiting the foreign teachers. Happiness of the attendees can be created by providing good working environment, maintaining good relationship between teachers, supervisors, and administrators.

Key word: Human resource development, Training, Classroom English, Happiness, Self development

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์หลัก	3
วัตถุประสงค์เฉพาะ	3
คำถามในการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
แนวคิดในการวิจัย	5
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนากาใช้ภาษาอังกฤษ	7
แนวคิดและทฤษฎีการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	13
แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
สถานที่ศึกษา	23
ผู้ให้ข้อมูล	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
การควบคุมคุณภาพการวิจัย	25
การพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูล	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย และ การอภิปรายผล	
ข้อมูลทั่วไป	30
ประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการ	37
ประสบการณ์ของครูผู้รับการฝึกอบรมต่อหลักสูตรในการฝึกอบรม	40
ประสบการณ์การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน	49
ผลลัพธ์ของการฝึกอบรมของครูผู้รับการฝึกอบรม	51
สิ่งที่ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยากได้รับการสนับสนุน	61
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	63
ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย	66
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	67
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	75
ภาคผนวก ก บันทึกรายงานตนเองของครูผู้ร่วมโครงการ	76
ภาคผนวก ข บันทึกรายงานความก้าวหน้าประจำเดือน	78
ภาคผนวก ค บันทึกรายงานความก้าวหน้าประจำเดือน	80
ภาคผนวก ง บันทึกรายงานการให้ความช่วยเหลือ	82
ภาคผนวก จ บันทึกงานติดตาม นิเทศและประเมินผล	84

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนครูผู้รับการอบรม	32
2	จำนวนเป้าหมายนักเรียนและจำนวนห้องเรียน ที่เปิดรับตามแผนในโรงเรียนแห่งที่ 1-4	34
3	จำนวนเป้าหมายนักเรียนและห้องเรียน ที่เปิดรับตามแผนของโรงเรียนแห่งที่ 5	36
4	ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและ อายุราชการ	37

บทที่ 1

ความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สำคัญในโลกปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะในทวีปเอเชียได้มีการใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นถึง 350 ล้านคน และได้มีการคาดการณ์ว่า ภายใน 10 -20 ปีข้างหน้าคนจะหันมาใช้ภาษาอังกฤษสื่อกลาง หรือที่เรียกว่า **Global Language** (วารกรณ์ สามโกเศศ, 2549) ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ ของโลกยุคใหม่ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้ ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ และ การศึกษานั้นจะต้องเป็นกระบวนการที่เตรียมและนำคนไทยและสังคมไทย ให้ก้าวสู่ยุคใหม่อย่างมั่นคงและรู้ทันโลก (กรมวิชาการ, 2545)

จากการที่ภาษาอังกฤษได้มีการใช้อย่างกว้างขวางในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในเชิงธุรกิจ รวมทั้งในชีวิตประจำวันของสังคมยุคใหม่ อิทธิพลดังกล่าวนี้ยังได้ส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของประเทศไทย เนื่องจากพบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรเดิมไม่สามารถทำให้ประชาชนคนไทย ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและแสวงหาความรู้ที่มีอย่างหลากหลาย ในยุคแห่งข้อมูลข่าวสารนี้ได้ การจัดให้มี รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้ 2 แบบ คือ English Program (EP) และแบบ Mini English Program (MEP) พบว่าในประเทศไทยมีโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ในรูปแบบนี้ประมาณ 200 กว่าแห่ง โดยจำนวนนี้เมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนและ โรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและเอกชนทั้งหมดประมาณ 35,500 แห่งทั่วประเทศ ถือได้ว่าการขยายโอกาสทางการศึกษาที่น้อยมาก และหลักสูตรดังกล่าวคนที่มีรายได้ต่ำไม่มีสิทธิที่จะได้เรียนเลย เพราะค่าเล่าเรียนแพงกว่าหลักสูตรปกติหลายเท่าตัว สาเหตุหนึ่งที่ค่าเล่าเรียนหลักสูตรนี้แพงเพราะว่าต้องจ้างครูชาวต่างชาติมาสอน ซึ่งค่าจ้างเงินเดือนสูงกว่าครูไทยหลายเท่า (คณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา, 2547)

นอกจากสาเหตุปัญหาดังกล่าวแล้ว ยังพบปัญหาการขาดแคลนครูชาวต่างชาติ ซึ่งส่งผลให้ค่าจ้างเงินเดือนยิ่งสูงเพิ่มขึ้น และครูต่างชาติมักจะย้ายงานเมื่อมีกรจ้างงานที่เสนอสวัสดิการและเงินเดือนสูงกว่าเดิม ได้กลายเป็นปัญหาที่ยุ้งยากต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา ผลที่ตามมา

คือ ครูที่ยังคงทำงานต้องแบกภาระที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอน ต้องเผชิญกับความไม่พอใจ และการเรียกร้องจากผู้ปกครองนักเรียน ตามเงื่อนไขที่ต้องจัดให้มีครูเจ้าของภาษาอังกฤษสอนประจำในโรงเรียน และปัญหาที่สำคัญคือ ครูชาวต่างชาติส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจวัฒนธรรม ประเพณีปฏิบัติในการทำงาน ตามรูปแบบวัฒนธรรมของไทย ขาดความเข้าใจธรรมชาติและพฤติกรรมของเด็กนักเรียนไทย

อย่างไรก็ดีค่านิยมคนไทยยังชอบให้ลูกหลานได้มีโอกาสเรียนกับครูต่างชาติเจ้าของภาษา การที่เรียนกับครูเจ้าของภาษาไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนจะประสบผลสำเร็จในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออ่าน ฟัง พูด หรือ เขียนภาษาอังกฤษเสมอไป เพราะภาษามีความเชื่อมโยงเกี่ยวพันกับวัฒนธรรม การใช้ภาษาอังกฤษของแต่ละวัฒนธรรมมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นนั้นๆ เช่นงานวิจัยของ Rosemarie J. Park แห่งมหาวิทยาลัยมินิโซต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา เรื่อง *English as an International Language: Implication for HRD professionals, especially in Thailand and Southeast Asia* พบว่าภาษาและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ ผู้ที่ทำงานเป็นมืออาชีพในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จำเป็นต้องเข้าใจถึงความแตกต่างนี้ โดยเฉพาะเรื่องของการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษที่กำลังเกิดขึ้นทั่วโลก คุณค่า ทักษะ ทศนคติ ความเชื่อ และเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นมีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับรูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษ หรือแม้แต่ในวัฒนธรรมเฉพาะถิ่นในประเทศแถบ ออฟริกา (Park, 2003) และการใช้ภาษาอังกฤษก็มีทั้งที่ใช้สื่อสารระหว่างกันกับเจ้าของภาษาและที่ใช้สื่อสารระหว่างกันเป็นภาษาที่สอง ซึ่งต่างฝ่ายก็จะสื่อสารในรูปแบบของตัวเอง สิ่งที่กำลังเกิดขึ้นนี้จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจ เพราะไม่ได้หมายความว่า ภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ แบบอเมริกัน หรือแบบออสเตรเลีย คือ ภาษาต้นแบบ ที่ถูกต้องเสมอไปเพราะภาษาได้เปลี่ยนแปลงไปตามวัฒนธรรมในท้องถิ่นนั้นๆ

จากเหตุผลและปัญหาที่เกิดขึ้นดังที่กล่าวมา ไม่ว่าจะเป็นประเด็นอิทธิพล ความสำคัญของภาษาอังกฤษในโลกปัจจุบันและอนาคต ปัญหาการขาดแคลนครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา ความเชื่อมโยงเกี่ยวพันระหว่างภาษากับวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งการขยายโอกาสด้านการศึกษา เทศบาลที่คัดสรรแห่งหนึ่งจึงมีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจำนวน 5 แห่ง ทั้งนี้เพื่อลดการพึ่งพาครูชาวต่างชาติโดยการพัฒนาครูไทยใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน (Class Room English) โดยเน้นการฝึกพูดเพื่อสื่อสารให้เข้าใจ ไม่เน้นเรื่องการออกสำเนียงเสียงภาษาอังกฤษตามแบบเจ้าของภาษาแต่จะเป็นการเน้นผลของการสื่อสารสองทาง โดยเมื่อผู้ส่ง (Sender) หมายถึง ครูผู้สอน สามารถสื่อให้ผู้รับ (Receiver) ซึ่งหมายถึง นักเรียน ฟังเข้าใจและพูดได้ตอบกันได้

สอดคล้องกับวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่ได้รับความนิยมมากในเมืองไทย คือ “ฝรั่งไม่เข้าใจคนไทยไม่เกท” ผลงานของ คริสโตเฟอร์ ไรท์ ลูกครึ่งชาวไทยอังกฤษ ผู้ที่เติบโตในเมืองไทยเข้าใจพื้นฐานวัฒนธรรมและบริบทแบบไทยๆเป็นอย่างดี (คริสโตเฟอร์ ไรท์, 2549)

การบริหารจัดการตั้งแต่เริ่มการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวได้มีผลกระทบ ประเมินผล ปรับปรุง และใช้ผลจากข้อเสนอแนะในการพัฒนามาโดยตลอด ผู้วิจัยได้มีบทบาทในการบริหารจัดการตั้งแต่เริ่มการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว และได้คลุกคลีกับครูผู้ร่วมโครงการนี้ตั้งแต่เบื้องต้นจึงได้ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งมีความเหมาะสมกับหัวข้อวิจัยที่เน้นการบรรยายสิ่งต่างๆที่ค่อนข้างเป็นนามธรรมเช่น ประสบการณ์ของครูในการเข้าร่วมโครงการ ความต้องการสิ่งสนับสนุน อุปสรรค และผลกระทบต่อชีวิตครูในการเข้าร่วมโครงการดังกล่าว ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็แนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่สนใจในการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อนำไปปรับใช้ อีกทั้งยังสามารถเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในสาระวิชาอื่นได้อีก เพื่อพัฒนาการศึกษาของเยาวชนไทยต่อไป

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อบรรยายประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลที่คัดสรรแห่งหนึ่ง

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. บรรยายการรับรู้ของครูต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. บรรยายการรับรู้ของครูต่อผลลัพธ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการรับรู้ของครูผู้ร่วมโครงการ
3. บรรยายการรับรู้ของครูต่อสิ่งที่ทำให้ครูผู้ร่วมโครงการประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน
4. บรรยายการรับรู้ของครูต่ออุปสรรคที่ทำให้ครูผู้ร่วมโครงการไม่ประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน
5. บรรยายการรับรู้ของครูต่อความต้องการความช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ

คำถามในการวิจัย

คำถามหลัก

ประสพการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษ เป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดเทศบาลที่คัดสรรแห่งหนึ่ง เป็นอย่างไร

คำถามเฉพาะ

1. ครูผู้ร่วมโครงการฯ มีวิธีจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่ออย่างไร
2. ครูผู้ร่วมโครงการฯ มีประสพการณ์ต่อผลลัพธ์การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่ออย่างไร
3. ครูผู้ร่วมโครงการฯ มีการรับรู้ว่าปัจจัยใดที่ทำให้ใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนได้ดี
4. อุปสรรคที่ทำให้ครูผู้ร่วมโครงการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนได้ไม่ดีคืออะไร
5. ครูผู้ร่วมโครงการมีความต้องการได้รับการช่วยเหลือเพื่อพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาประสพการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลที่คัดสรรแห่งหนึ่ง ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 โรงเรียน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และวิเคราะห์เอกสารและ แบบบันทึกต่างๆจากผู้ให้ข้อมูล คือ ครูประจำการที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่สังกัดเทศบาลที่คัดสรรแห่งนี้และได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เฉพาะกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ในระดับปฐมวัย(อนุบาล) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และ ประถมศึกษาปีที่ 4 เก็บข้อมูลตั้งแต่ เดือน มีนาคม 2549 ต่อเนื่องจนถึง เดือน มีนาคม 2550 รวมเวลาทั้งสิ้น 1 ปี 1 เดือน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การรับรู้ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ทักษะ และคำบอกเล่า

ครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตร

การศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสังกัดเทศบาล หมายถึง ครูที่ได้รับการอบรมหลักสูตรการใช้

ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อเพื่อ

นำไปใช้เป็นสื่อการสอนในสาระคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลที่คัดสรร หมายถึง โรงเรียนในระดับประถมศึกษา สังกัดเทศบาล

ที่คัดสรรแห่งหนึ่ง มีจำนวนทั้งสิ้น 5 โรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านการพัฒนาครู เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร อบรมครูประจำการในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การมีนโยบายด้านการจัดฝึกอบรมอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมชัดเจน
2. ด้านโอกาสทางการศึกษา เป็นข้อมูลในการกระจายโอกาสทางการศึกษา โยการศึกษา หลักสูตรสองภาษาให้กับนักเรียนในสังกัดเทศบาลและโรงเรียนในชนบทห่างไกลที่ยังขาด โอกาส
3. ด้านงบประมาณ เป็นข้อมูลสำหรับการแก้ปัญหาการขาดแคลนและลดการพึ่งพา ชาวต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา โดยพัฒนาองค์ความรู้สู่ครูไทย
4. ด้านการวิจัย เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิจัยและประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ในสาระคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ในระดับอื่นต่อไป

แนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาประสบการณ์ของ ครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยพยายามทำความเข้าใจถึงการรับรู้หรือความคิดเห็นของครู ในการเข้าร่วมฝึกอบรม และการนำไปจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน ผู้วิจัย ได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนา ทักษะการมนุษย์การฝึกอบรม การสื่อสาร การพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนระเบียบวิธีวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแนวคำถามในการสนทนา และสัมภาษณ์ เชิงลึก เพื่อให้การเก็บข้อมูลได้ครอบคลุมข้อมูลเชิงลึกในแง่ความรู้สึก ความคิดเห็น ทักษะ และ

คำบอกเล่าของครูต่อการเข้าร่วมโครงการดังกล่าว มิได้ใช้เพื่อกำหนดขอบเขตหรือกรอบในการวิจัย
แต่อย่างไร

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 5 โรงเรียนเทศบาลที่คัดสรรแห่งหนึ่ง ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการเชิงคุณภาพ แบบธรรมชาติวิทยา รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก 19 คน จากผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ครูผู้เข้าร่วมโครงการ ผศกอบรมด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ ในระดับปฐมวัย (อนุบาล) ในกลุ่มสาระ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และระดับประถมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอในบทนี้ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ
2. แนวคิดและทฤษฎีการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
3. แนวคิดและทฤษฎีการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ ไปพร้อมกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจะเน้นแนวคิดทฤษฎีการเรียนภาษาต่างประเทศของ เครเชน (Krashen) และแนวคิด BASIC English ของ Charles CK, Ogden ซึ่งกลับมาได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน

1.1 ทฤษฎีการเรียนภาษาต่างประเทศของเครเชน (Krashen's Language Acquisition)

แนวคิดของ Krashen (1982) กล่าวว่า ivo บุคคลสามารถเรียนรู้ไวยากรณ์ได้โดยธรรมชาติ จากการได้รับสิ่งที่มีความหมาย และโอกาสที่จะปฏิสัมพันธ์ ในห้องเรียน หรืออาจกล่าวได้ว่า ศักยภาพทางด้านไวยากรณ์ สามารถพัฒนาได้ในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการใช้ภาษาโดยปราศจากการเน้นที่รูปแบบของภาษานั้น คือ ถ้าหากผู้เรียนกังวลเกี่ยวกับหลักไวยากรณ์มากเกินไป ก็เป็นอุปสรรคของการใช้ภาษาในการสื่อสาร

เครเซน ได้เสนอทฤษฎีการสร้างความสามารถทางภาษามีหลายสมมุติฐาน หนึ่งในนั้น คือ สมมุติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการรับภาษาและการเรียนภาษา (The Acquisition Learning Distinction) ตามสมมุติฐานนี้ ผู้เรียนภาษาเมื่อโตแล้วจะมีแนวทางในการสร้างความสามารถทางภาษาได้ 2 วิธี คือ

1. **วิธีการรับภาษา (Language Acquisition)** เป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่ผู้เรียนไม่รู้ตัวว่ากำลังเรียน แต่รู้ว่าตนมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสารได้ บุคคลที่เรียนด้วยวิธีนี้จะไม่สามารถบอกกฎเกณฑ์ ไวยากรณ์ของภาษาที่ตนใช้ได้ เพียงแต่จะบอกได้ว่า พูดอย่างนั้น “ถูก” หรือ บอกได้ว่าถ้าพูดแบบนี้ “เขาจะไม่พูดกัน” แต่เพราะอะไรจึงไม่พูดกัน ก็ไม่สามารถตอบได้ว่าทำไม เพราะอะไร วิธีนี้อาจจะเรียกว่า Implicit Learning หรือ “Pick up” a Language

2. **วิธีการเรียนภาษา (Language Learning)** เป็นการเรียนการสอนที่พยายามนำกฎมาอธิบาย และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจกฎในการสร้างคำ สร้างประโยค ผู้ที่เรียนภาษาแบบวิธีนี้จะรู้กฎเกณฑ์ไวยากรณ์ วิธีการนี้จึงเรียกว่า Explicit Learning

เครเซน ยัง ได้ระบุด้วยว่า อาจจะมีแยกผู้ใช้ภาษาออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) พวกบ้าไวยากรณ์ (Monitor Over-Uses) 2) พวกไม่ชอบใช้กฎเกณฑ์ (Monitor Under- Uses) และ 3) พวกนักภาษาที่ใช้ไวยากรณ์เป็น (The Optimal Monitor User)

1.2 แนวคิด BASIC English ของ Charles CK, Ogden

เกศสุดา รัชฎาวิชิตจตุกุล (2549) กล่าวว่า ในศตวรรษที่ 21 นี้ได้มีความเคลื่อนไหวในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจและเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ผลปรากฏว่า ได้มีนักวิชาการจำนวนมากต่างหันกลับมาให้ความสนใจ BASIC English ซึ่งค้นพบโดยนักจิตวิทยาและนักภาษาศาสตร์ชาวอังกฤษที่ชื่อว่า Charles CK, Ogden ในช่วงปี 1932 เนื่องจาก BASIC English เป็นแนวทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เข้าใจ และสามารถใช้อังกฤษได้โดยใช้ระยะเวลาสั้น โดยเริ่มเรียนรู้คำศัพท์ และโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อนก่อน และเมื่อผู้เรียนสามารถใช้ศัพท์โครงสร้างได้เป็นอย่างดีแล้วจะสามารถนำความสามารถในการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษนี้เป็นพื้นฐานการเรียนในภาษาอังกฤษในระดับสูงต่อไป

ประเทศจีน ได้นำแนวคิดของ BASIC English ไปทดลองใช้ในการเรียนการสอนช่วงปลายทศวรรษที่ 1930 และประเทศญี่ปุ่นก็ได้้นำแนวคิดการเรียนการสอนแบบนี้มาใช้เช่นกันจนถึง

ปัจจุบันราว ปี ค.ศ. 1998 ศาสตราจารย์ ดร. John Lihani แห่งมหาวิทยาลัย Kentucky ได้นำแนวคิดของ BASIC English ไปพัฒนาเป็นภาษาอังกฤษรูปแบบที่เข้าใจง่ายที่มีชื่อว่า “Transitional English” ต่อมาในปี 2003 มีการเผยแพร่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวนี้นี้ ในรูปแบบ การเรียนออนไลน์ (internet-based) เพื่อวัตถุประสงค์ในการเผยแพร่ผลงานของ BASIC English

Martin Cutt (1996) ได้แสดงความคิดเห็นในงานวิจัยเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษรูปแบบใหม่ของเขาที่เรียกว่า “Plain English” โดยเขาได้พัฒนามาจากรูปแบบ BASIC English เช่นกันว่า

“...คำพูดหรือข้อเขียนที่ประกอบด้วยประโยคที่มีใจความสลับซับซ้อน จะไม่น่าประทับใจและไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลในการสื่อสาร ถ้าผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียนหรือผู้พูดพูด ข้อเขียนหรือคำพูดนั้นก็จะมีประโยชน์อันใดเลย...”

รองศาสตราจารย์ ดร. วรากรณ์ สามโกเศศ (2548) รัฐมนตรีช่วยกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวไว้ในบทความเรื่อง “ภาษาอังกฤษเวอร์ชันง่ายสำหรับเด็กไทย” ว่ารูปแบบภาษาอังกฤษที่ง่ายต่อการเรียนรู้และการใช้ สำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย หรือผู้ที่ประสบปัญหาการทำ ความเข้าใจความยุ่งยากซับซ้อนของโครงสร้าง ถึงแม้ว่า BASIC English จะไม่ใช่วิธีการที่เพิ่งค้นพบใหม่แต่ก็น่าจะเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง ซึ่งค้นพบโดยนักจิตวิทยาและนักภาษาศาสตร์ชาวอังกฤษที่ชื่อว่า Charles CK, Ogden นั่นเอง ซึ่งขบวนการเรียนการสอนแบบนี้ มี 3 ขั้นตอน คือ

- 1.) การเรียนรู้คำศัพท์ในบัญชีคำศัพท์จำนวน 850 คำ และการเรียนรู้คำศัพท์เหล่านี้มาสร้างเป็นประโยค
- 2.) วิธีการเพิ่มพูนความรู้ในการใช้ศัพท์ในแง่ของรูปแบบ (Form) และความหมาย (Meaning)
- 3.) การเรียนรู้การใช้คำศัพท์ เพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะจากการฝึกฝนการอ่าน

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษ

งานวิจัยของ Rosemarie J. Park (2003) แห่งมหาวิทยาลัยมินิโซต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา เรื่อง English as an International Language: Implication for HRD professionals, especially in Thailand and Southeast Asia พบว่าภาษาและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ ผู้ที่ทำงานเป็นมืออาชีพในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จำเป็นต้องเข้าใจถึงความแตกต่างนี้ โดยเฉพาะเรื่องของ

ความผันแปรของการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษที่กำลังเกิดขึ้นทั่วโลก คุณค่า ทักษะคติ ความเชื่อ และเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นมีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับรูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษ

บุญเรือน มาลาทอง (2544) ศึกษาผลการใช้ชุดการฝึกสอนทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองระกำ จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหลังจากเรียนด้วยการใช้ชุดการสอนฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เขาวลัทธิ รอดงาม (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการนิเทศด้านการแปลงหลักสูตรภาษาอังกฤษไปสู่การสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก สังเกต อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการเตรียมการสอนโดยศึกษาแผนการสอน ศึกษาเทคนิค และวิธีการสอนภาษาอังกฤษ มีการจัดหา และจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่ตรงกับบทเรียน ตลอดจนศึกษาเอกสารหลักสูตรภาษาอังกฤษ และคู่มือครู มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเหมาะสมกับจุดประสงค์เนื้อหา โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่สอนในครั้งนั้น ๆ ต้องประหยัด หาได้ง่าย และคุ้มค่า

สุเมธ เทียงดาห์ (2544) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยให้ผู้ช่วยสอนในกลุ่มย่อย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยใช้ผู้ช่วยสอนในกลุ่มย่อย สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการพูดภาษาเป้าหมายได้มากขึ้น โดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ขณะเรียนเพิ่มขึ้น ผู้ช่วยสอนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการพูดภาษาเป้าหมาย และเกิดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนในกลุ่มย่อยในทางที่ดีขึ้น

อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด (2545) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา : กรณีศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน วิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าครู นักเรียน ผู้ปกครองพอใจในรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

สุพัฒน์ สุขมกลสันต์ และกัญญาทิพย์ สิงหะเนติ (2537) ได้ศึกษางานวิจัยจำนวนมากแล้ว ได้จัดแบ่งกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาที่สองของผู้เรียนเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกิดจากผู้เรียนและการเรียน โดยได้แบ่งเป็นกลุ่มย่อย ได้แก่
 - 1.1 ปัจจัยที่เกิดจากผู้เรียน ประกอบด้วยเพศ อายุ เชาวนัปัญหา ความถนัดทางภาษา เจตคติทางภาษา แรงจูงใจในการเรียน ความวิตกกังวล จำนวนปีที่เรียนภาษา และ พื้นความรู้เดิมทางภาษา

- 1.2 ปัจจัยที่เกิดจากการเรียน ประกอบด้วย นิสัยในการเรียน และกลวิธีในการเรียน
2. ปัจจัยที่เกิดจากผู้สอน ได้แก่
 - 2.1 ประสบการณ์การสอนของครู
 - 2.2 คุณลักษณะของครู ได้แก่ ภูมิทางการศึกษา วิชาเอกของครู ระยะเวลาที่ใช้ภาษาอังกฤษในประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา เจตคติของครูต่อภาษาอังกฤษ ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาอังกฤษ
3. ปัจจัยที่เกิดจากหลักสูตรและการสอน ได้แก่ โปรแกรมการเรียน ชนิดของโรงเรียน สื่อการเรียนรู้อันหลากหลาย การเรียนพิเศษ หลักสูตรและนโยบายการศึกษาของประเทศ
4. ปัจจัยที่เกิดจากหลักสูตรและการสอน ได้แก่ เศรษฐกิจของครอบครัว ภูมิหลังทางวัฒนธรรมและครอบครัว ประสบการณ์ในการใช้ภาษาจากสื่อมวลชน ประสบการณ์ในประเทศเจ้าของภาษา ภาคที่ตั้งของโรงเรียน ที่ตั้งของประเทศและความผูกพันทางการเมือง

นักทฤษฎีทางภาษาศาสตร์จำนวนมาก ได้พยายามหาทางแก้ไข ในเรื่องความยุ่งยากในการเรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งการเรียนภาษาต่างประเทศมิใช่แต่การเรียนกฎไวยากรณ์ การออกเสียง หรือเรื่องของความหมายแต่เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการผสมผสานของหลายองค์ประกอบ จึงทำให้เรื่องความยากง่ายของการเรียนภาษาต่างประเทศยังคงเป็นปัญหาที่จะต้องศึกษาหาทางแก้ไขกันต่อไป สิ่งที่จะกำหนดความยากง่ายในการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น ควรขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมที่คนเราได้เรียนรู้จากภาษาแม่ของตนเอง ซึ่งถ้าภาษาต่างประเทศนั้นมีลักษณะใกล้เคียงกันกับภาษาแม่แล้ว จะพบว่า การเรียนภาษาต่างประเทศนั้นจะเป็นไปได้ง่ายขึ้น แต่ถ้าพบว่าภาษาต่างประเทศนั้นมีลักษณะที่แตกต่างจากภาษาแม่แล้ว การเรียนภาษาต่างประเทศนั้นก็คงจะยากขึ้น นอกจากนี้แล้วยังขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับตัวของผู้เรียนอีกด้วย (ธีรรัตน์ พิทักษ์ พันธ์สกุล 2546)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ (Brown et al, 1984: Skehan, 1998 อ้างถึงใน เกศสุดา รัชฎาวิชิตกุล 2549) กล่าวว่า สิ่งที่มีบทบาทแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นอย่างมาก คือ ความซับซ้อนของโครงสร้าง ไวยากรณ์ และคำศัพท์ภาษาอังกฤษจำนวนมากที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้และจดจำ ถึงแม้ว่าความสามารถทางด้านการใช้ภาษาอังกฤษเป็นก้าวสำคัญที่นำไปสู่การสื่อสารและการดำเนินธุรกิจทั่วโลก แต่มีผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมากไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ แม้ว่าจะใช้เวลาเรียนมาเป็นเวลาหลายปี ดังที่พบเห็นในงานวิจัยถึง

ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนในประเทศไทย ลาว จีน อินโดนีเซีย และอีกหลายประเทศที่กำลังพัฒนาในทวีปเอเชีย (Templer, 2005)

ในส่วนของ เวนเดน (Wenden A.Learner, 1991 อ้างถึงใน กิตติ จรรย์ยานนท์ และ ปราชญากกล้าผจญ, 2542) ได้แนะนำถึง การประสบผลสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ โดยผู้เรียนภาษาที่ดีนั้นสามารถเลือกเพื่อนหาสไตล์การเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับตัวเองได้ ทราบถึงจุดอ่อนด้านภาษาอังกฤษของตนเองดี และพยายามที่จะแก้ไขปัญหานั้น และจะไม่วิตกกังวลมากนักเกี่ยวกับความผิดพลาด จะใช้โอกาสทุกครั้งเพื่อฝึกทักษะในการติดต่อ สื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ผู้เรียนภาษาอังกฤษที่ดีก็เช่นเดียวกันกับนักสืบที่ดีนั่นเอง พวกเขาตระหนักดีว่าการเรียนภาษาอังกฤษนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย และพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคอันเกิดจากความคับข้องใจ และการขาดความเชื่อมั่น พวกเขาเรียนรู้ที่จะหัวเราะขบขันที่ตนเองกระทำผิด พวกเขาทราบว่า การเรียนภาษาอังกฤษนั้นจะต้องอาศัยระยะเวลาที่ยาวนาน พวกเขาจึงเรียนรู้ที่จะมีความสุข สนุกกับการเรียนภาษาอังกฤษ

วิธีการสอนภาษาอังกฤษที่ได้รับความนิยมมากในเมืองไทย อีกวิธีหนึ่งซึ่งเป็นแนวคิดของ คริสโตเฟอร์ ไรท์ (2549) ถูกครูชาวไทยอังกฤษ ผู้ที่เติบโตในเมืองไทยเข้าใจพื้นฐานวัฒนธรรมและบริบทแบบไทยๆ เป็นอย่างดี และรูปแบบการเรียนการสอนแบบนี้ยังไม่ปรากฏว่ามีการพัฒนาใช้ในโรงเรียนที่ไหนเลยในประเทศไทย เขากล่าวว่า

“...4 ปัจจัยหลักของการฝึกพูดภาษาอังกฤษ นั่นคือ ความคล่อง (Fluency) ความเข้าใจ (Understanding) ความสุขและความมั่นใจ (Happiness/Confidence) และ ความถูกต้อง (Correctness)...”

ส่วนใหญ่ระบบการศึกษาไทยในโรงเรียนยังมีการสื่อสารแบบทางเดียว ผู้เป็นครูจะทำหน้าที่สื่อสาร ผู้เรียนมักจะรับฟังอย่างเดียว ไม่มีโอกาสได้ฝึกได้ตอบ ทำให้ไม่กล้า ไม่มั่นใจ ไม่คุ้นเคยและรู้สึกเขินอายที่จะพูด วิธีแก้ไข คือ จะต้องหาโอกาสที่จะฝึกภาษาที่ไม่ได้เป็นลักษณะแบบการสื่อสารทางเดียว หรือที่เรียกว่า “One Way Communication” เช่น ใช้ทักษะแบบวิธีเล่นกีฬา ปิงปอง คือ มีการตอบโต้กันทั้งสองฝ่าย นั่นคือเป็นลักษณะสื่อสารสองทาง และความกลัว กลัวเสียหน้า เสียเครดิต กลัวพูดผิด สิ่งต่างๆเหล่านี้ล้วนเป็นการเรียนรู้ที่ดีที่สุด คือ เรียนรู้จากประสบการณ์และความผิดพลาดของเราเอง อย่าคิดมากเกี่ยวกับ กฎ กติกา มากเกินไป จนลืมนึกถึงการสื่อสารที่คล่องแบบธรรมชาติ การพูดภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงหลักไวยากรณ์ ความถูกต้องของ

ประโยชน์มากเกินไป ความเคร่งเครียด คาดหวังสูง อาจทำให้หมดความพยายามและคิดว่ามันยาก จนลืมที่จะใช้ภาษาอังกฤษอย่างสนุกสนานเพลิดเพลินในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนจึงควรมีความสุขและสนุกไปกับการใช้ภาษา (คริสโตเฟอร์ ไรท์, 2549)

กล่าวโดยสรุปแล้วการเรียนภาษาที่สองหรือการเรียนภาษาต่างประเทศได้มีศึกษาค้นคว้าแพร่หลาย มีการวิจัยและการสร้างทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้มากมาย และ สิ่งที่น่าสนใจแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นอย่างมาก คือ ความซับซ้อนของโครงสร้างไวยากรณ์ และ คำศัพท์ นักทฤษฎีทางภาษาศาสตร์จึงได้พยายามหาทางแก้ไข ในเรื่องความยุ่งยากนี้ การเรียนภาษาต่างประเทศยังเป็นการผสมผสานของหลายองค์ประกอบ โดยเฉพาะเรื่องภาษากับวัฒนธรรม ซึ่งทำให้เรื่องความยากง่ายของการเรียนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษยังคงเป็นปัญหาที่จะต้องศึกษาหาทางแก้ไขกันต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ได้นำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ตลอดทั้งงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษมาเพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยว่ามีความสอดคล้องหรือมีข้อแตกต่างกันอย่างไรในช่วงการวิเคราะห์ผลการวิจัย

2. แนวคิดและทฤษฎีการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ผู้วิจัยนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยจะนำเสนอเกี่ยวกับ ความหมายและความเป็นมาพอสังเขปไปพร้อมกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายและความเป็นมาของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

รากฐานแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่ได้รับการยอมรับกันมาก มาจากทฤษฎีพื้นฐานของ สวอนสัน และ โฮลตัน (Swanson & Holton, 2001) ซึ่งได้แบ่งเป็นกลุ่มทฤษฎีหลัก 3 กลุ่ม “Three-legged stool” หรือที่นิยมเรียก “ทฤษฎี 3 ขา” ได้แก่ กลุ่มทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Theories) กลุ่มทฤษฎีระบบ (System Theories) และกลุ่มทฤษฎีทางจิตวิทยา (Psychological Theories) โดยมี “จริยธรรม (Ethic)” เป็นฐานของทฤษฎีเหล่านี้ แต่ในส่วนของ ดร. แมคเคลน (McLean, 2001) กลับมีมุมมองที่แตกต่างออกไปเขากล่าวว่า มันมีมากมายหลายร้อยหลายพันขา เหมือนปลาหมึก (octopus) หรือขาตะขาบ (centipede) นั่นคือ แนวคิดทฤษฎีมากมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ก็มีลักษณะเฉพาะ

ในบริบทวัฒนธรรมของแต่ละแห่งอีกด้วย ดังนั้น ดร. แกลรี แมคเคลน จึงมีแนวคิดเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นแบบ National Human Resource Development (NHRD)

อย่างไรก็ดีท่านพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต, 2548) ก็ได้มีมุมมองในเรื่องของ จริยธรรม ซึ่งตอกย้ำให้เห็นแนวคิดและความต่างกันระหว่างตะวันตกและตะวันออก โดยกล่าวว่า

“เรื่องจริยธรรม ขอให้ดูตัวอย่าง ประเด็นที่เขาคถาเถียงกันในหัวข้อ *Ethic: Environmental Ethic* ใน *Encycl. Britannica, 1998 18.647F* ฝรั่งมองเรื่องกิเลสของคน เช่น คัมภีร์ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ว่าเป็นธรรมชาติของมนุษย์ แก้ไขไม่ได้ จริยธรรม จึงเป็นเรื่องของความจำใจ ต้องหักห้ามยับยั้งไม่ตามใจตัว ก็เลยเป็นเรื่องฝืนใจ ต้องตัดสินใจยอมทำเพื่อผลดีบางอย่างโดยฝืนความปรารถนาของตน ทางพุทธศาสนา มองว่ากิเลสตัณหา เป็นธรรมชาติของมนุษย์ แต่เป็นธรรมชาติที่แก้ไขได้ เพราะคนเป็นสัตว์ ที่ฝึกฝนได้ พัฒนาได้ แก้ไขปรับปรุงได้ เมื่อพัฒนาคนขึ้นไป ก็เปลี่ยนจากกิเลสตัณหา เป็น คุณธรรมและปัญญาได้ จริยธรรมจึงไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องจำใจหรือฝืนใจ”

ปรัชญาตะวันตก คือ ความพยายามเอาชนะธรรมชาติ ต่างจากปรัชญาตะวันออกที่พยายามเข้าใจและอยู่อย่างกลมกลืนกับธรรมชาติ ปัจจุบันได้มีการศึกษาขยายวงกว้าง และพยายามที่จะให้คำนิยาม ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในหลายมิติ เช่น International Human Resource Development (IHRD), Cross- National HRD, and Global HRD (McLean & Wang, 2007)

อย่างไรก็ดี การให้คำจำกัดความทั้งหลายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มักจะขึ้นอยู่กับความเชื่อทางทฤษฎีและส่วนประกอบที่สำคัญ ซึ่งก็จะมีความหมายที่แตกต่างกันออกไป ประเด็นหลักของการเกิดแนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เกิดมาจากการแข่งขันทางธุรกิจ เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งเกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และคำว่า “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์” เป็นคำที่มีการยอมรับกันตั้งแต่ช่วงยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม เป็นต้นมา โดยองค์กรระดับนานาชาติ และนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดและให้คำจำกัดความของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไว้ต่าง ๆ มากมาย ดังนี้

องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO) ให้ความหมาย การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ว่าเป็นกระบวนการพัฒนาคนในฐานะที่เป็นทั้งนามธรรมและรูปธรรม ของการพัฒนาประเทศ ซึ่งรวมถึงด้านเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม

องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ให้ความหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ว่า กระบวนการที่กว้างขวาง เพื่อสร้างความเป็นไปได้ที่จะเข้าร่วมพัฒนาชนบทอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเพิ่มความสามารถในการผลิต

ลีโอนาร์ด แนดเลอร์ (Leonard Nadler) (Nadler & Nadler, 1989) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การที่นายจ้างจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่พนักงาน ในช่วงระยะเวลาที่กำหนด เพื่อก่อให้เกิดความเป็นไปได้ในการปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น โดยแบ่งกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ การฝึกอบรม เป็นการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นในงานปัจจุบัน มุ่งให้ผู้เรียนรู้สามารถทำงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ได้ การศึกษา เป็นการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นงานในอนาคต เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถทำงานในอนาคตได้ รวมถึงเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับบุคคลที่ได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง และการพัฒนา ซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ที่อาจไม่เกี่ยวข้องกับการทำงานในหน้าที่

สวอนสัน และ โฮลตัน (Swanson & Holton, 2001) ให้ความหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ว่าเป็นกระบวนการเพื่อการพัฒนาและปลดปล่อยความเชี่ยวชาญของมนุษย์โดยผ่านการพัฒนาองค์การและการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล เพื่อวัตถุประสงค์ของการปรับปรุงผลการปฏิบัติงาน

แมคเลาน์ (McLean, 2001) ให้ความหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ว่า ขบวนการหรือกิจกรรมใดๆ ที่เป็นจุดเริ่มต้นหรือในระยะยาว เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนา ความรู้ ความชำนาญ เพิ่มประสิทธิภาพ และความพึงพอใจ ในขณะที่ปฏิบัติงาน โดยมีผลต่อบุคคล กลุ่ม องค์กร ชุมชน ประเทศ และในที่สุดต่อมวลมนุษย

ดร. จีระ หงส์ถาวรเมก (2533) ให้ความเห็นถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มิใช่เป็นการให้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการศึกษา การฝึกอบรมเพียงอย่างเดียวเท่านั้น หากแต่เป็นการดึงเอาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์เต็มที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ และรักษาทรัพยากรนั้นไว้ต่อไป

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ประเวศ วะสี (2548) กล่าวว่า การถูกกระทบกระเทือนและทำลายโดยใช้เครื่องมือ คือ เงิน การไหลเวียนของข้อมูลข่าวสาร และการทำลายล้างสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากความละโมภ การศึกษาที่ให้ความรู้แบบแยกส่วนและมุ่งทักษะอาชีพอย่างโดดๆ ไม่มีอำนาจเพียงพอที่จะเพิ่มพูนสายใยแห่งสังคม แต่จะยิ่งทำให้สังคมแตกกระจายมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนามนุษย์ยุคใหม่ (New Human Development for Sustainable Future) จึงควรทำให้ครบวงจร ไม่ควรทำแยกส่วน คือ

1. เปลี่ยนจุดประสงค์ของมนุษย์จากมุ่งกำไรสูงสุดให้เป็นการดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติ หรือเป็นสังคมสันติประชาธรรม
2. ส่งเสริมจิตสำนึกที่กว้างขวาง หรือจิตสำนึกใหม่ที่ถูกต้อง
3. เสริมสายใยสังคมระดับจุลภาคหรือชีวิตชุมชน
4. พัฒนาเศรษฐกิจมหภาคให้สนับสนุนการรวมตัวทางสังคม
5. ปฏิรูปการจัดการศึกษาให้เป็น ไปเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกแบบใหม่ เป็นการเรียนรู้แบบใหม่

2.2 ความสำคัญของการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ไม่ได้หมายถึงการฝึกอบรมเพียงอย่างเดียว แต่ครอบคลุมใน 3 เรื่องด้วยกันคือ การฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนา ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กัน อย่างเป็นระบบ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีลักษณะต่อเนื่องกันไปตลอดชีวิต ของบุคคลใน องค์การและที่สำคัญคือประสบการณ์ของการเรียนรู้ ที่มีขึ้นเกิดจากการเรียนในห้องเรียนที่จัดไว้ อย่างเป็นทางการเท่านั้น หากยังเกิดจากประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาตัวอย่างจริง กับปัจจัยที่ แวดล้อมมีอยู่ตลอดชีวิตการทำงานอีกด้วย (दनัย เทียนพุม, 2540, ชูชัย สมितिไกร 2548, จำเนียร จวงตระกูล, 2549) กิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ โดยทั่วไปมีการพัฒนาใน 3 ลักษณะด้วยกันคือ การให้การศึกษา การให้การฝึกอบรม และการให้การพัฒนา ซึ่งแต่ละแนวทาง มีลักษณะที่แตกต่างกัน ในปัจจุบันความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มีมากขึ้นกว่าในอดีต คนได้ถูกนับเป็นทรัพยากรอันมีค่าของประเทศและองค์การ และกลายเป็นส่วนประกอบที่จะช่วย ให้การพัฒนาในด้านอื่น ๆ ลุล่วงไปได้

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต, 2541) และ ศาสตราจารย์ ดร. พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธรรมจิตโต, 2549) ได้อธิบายว่า การพัฒนาเป็นผลมาจากคนแทบทั้งสิ้น คือ คนเป็นผู้ทำการพัฒนา ดังนั้นก่อนจะพัฒนาอะไรก็ตาม ต้องพัฒนาคนก่อน และ ในพระพุทธศาสนา คำบาลีว่า “ภาวนา” โดยทั่วไปแปลว่า “การพัฒนา” หรือตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “Development” ซึ่งมี 4 ประการที่ รวมการพัฒนาทางเทคโนโลยีและการพัฒนาทางจิตเข้าไปด้วย การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ ครอบคลุมสมบูรณ์นั้น ควรฝึกอบรมประกอบด้วย 4 ประการ คือ

1. การพัฒนาทางกาย (กายภาวนา) เป็นการพัฒนากายให้มีสุขภาพดี แข็งแรง และ สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพหรือวัตถุ เช่น ปัจจัย 4 ซึ่งเป็นวัตถุขั้นพื้นฐาน นั่นคือ ความเข้าใจอย่างถูกต้องเพื่อคุณค่าแท้ ไม่ใช่คุณค่าเทียม เช่น กรณีการกิน การดื่ม จะกินดื่มอย่างไรจึงจะเป็นการพัฒนากาย

2. การพัฒนาสังคม (สัณฐาน) ไม่ก่อการเบียดเบียน ไม่ทำความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นและสังคม เป็นขั้นง่ายที่สุดและถือว่าเป็นฝ่ายลบ ต่อมาเป็นทางบวกคือ ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ต่อผู้อื่น หรือต่อสังคม เป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีและเป็นมิตรกับคนอื่น เพื่อที่จะได้ก่อตั้งสังคมที่น่าปรารถนาโดยมีสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ดี
3. การพัฒนาจิต (จิตตภาวนา) เป็นการพัฒนาสุขภาพจิต สภาวะทางจิต เช่น การสร้างเสริมจิตใจให้ตั้งงาม ให้มี เมตตา ความรัก ความเป็นมิตร ความปรารถนาประโยชน์สุขแก่ผู้อื่น มีกรุณา อยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์ มีมุทิตา อุเบกขา สติและสมาธิ
4. การพัฒนาปัญญา (ปัญญาภาวนา) เป็นการพัฒนาความรู้รอบ คติวินิจฉัย เข้าใจถึงสาระแห่งความเป็นไปของโลกและชีวิต รู้ทางเสื่อมทางเจริญและเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องรู้วิธีแก้ไขปัญหาและสร้างสรรค์ความสำเร็จที่ทำให้พัฒนาตน พัฒนาชีวิตและสังคมให้เจริญคิงามยิ่งๆ ขึ้นไป

อย่างไรก็ดี สำหรับ ดนัย เทียนพุด (2540) ได้แบ่ง กิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไว้ โดยจัดเป็นรูปแบบการฝึกอบรม ดังนี้

1. การจัดหลักสูตรในกิจการ (in-house training) หรือการฝึกอบรมที่ไม่ต้องปฏิบัติงาน (off the job training) เป็นลักษณะการออกแบบหลักสูตรที่มุ่งมั่นสนองตอบ หรือแก้ปัญหาของหน่วยงานตามความจำเป็นที่วิเคราะห์ได้ ซึ่งอาจเป็นเพราะพนักงานขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ หรือมีทัศนคติที่ไม่เหมาะสม มีลักษณะเป็นรูปแบบ หลักสูตร เช่น ปฐมนิเทศ การพัฒนาหัวหน้างาน เป็นต้น

2. การสอนแนะนำงาน (coaching) เป็นรูปแบบการพัฒนาพนักงานที่เน้นการฝึกอบรม หรือการสอนแบบตัวต่อตัวมากกว่า โดยหัวหน้าหรือผู้ค้ำบัญชาเป็นผู้สอนซึ่งเป็นการสอนที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

3. การฝึกในขณะปฏิบัติ (on the job training) เป็นลักษณะการฝึกอบรมอีกรูปแบบหนึ่ง ที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ในสถานการณ์จริงของการปฏิบัติงาน โดยที่กำหนดขอบเขตเนื้อหาและระยะเวลาที่จะฝึกเพื่อเรียนรู้งาน

4. คู่มือในการปฏิบัติงาน (job manual) เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนการทำงานที่กำหนดว่างานในแต่ละขั้นตอนจะได้อย่างไร ใช้ความรู้อะไรบ้างที่จะทำงานได้และมีเอกสารประกอบหรือแบบฟอร์มเช่นใด

5. พัฒนาตนเอง (self development) เป็นรูปแบบที่พนักงานแต่ละคนต้องกำหนดวิธีการเรียนรู้หรือทักษะและประสบการณ์ด้วยตนเอง อาจเป็นการอ่านตำรา การไปอบรมด้วยค่าใช้จ่ายของตนเอง การแลกเปลี่ยนสนทนากับผู้ที่มีความรู้หรือองค์การจัดสิ่งสนับสนุน เช่น ห้องสมุด วิทยุทัศน์ จดหมายข่าว และวารสารความรู้ภายใน เป็นต้น

สำหรับการฝึกอบรมนั้น สวอนสัน และโฮลตัน (Swanson & Holton, 2001 อ้างถึงใน จำเนียร จวงตระกูล, 2549) ได้เปรียบเทียบจุดแข็ง จุดอ่อน ของแบบจำลองการฝึกอบรมและพัฒนา 6 ระบบได้แก่

1. วิธีฝึกอบรมแบบสี่ขั้นตอน ของ ซี. อาร์. ดูลี (C.R. Dooley) ประเด็นหลักเริ่มต้นด้วยข้อสมมุติฐานที่ว่า การฝึกอบรมต้องแก้ไขปัญหาการผลิต การฝึกอบรมและพัฒนาแบ่งเป็นสี่ขั้นตอนคือการเตรียมพร้อมเพื่อสอน (สี่ขั้น) และสอนอย่างไร (สี่ขั้น) มีจุดแข็ง คือ เป็นแบบจำลองที่ง่ายออกแบออกมาเพื่อนำผู้เชี่ยวชาญทั้งปวงในสถานที่ทำงานมาเป็นครูฝึก ผู้บริหารระดับสูงต้องสนับสนุนและเข้าร่วม มีพื้นฐานที่แน่นหนาในตรรกะทางเศรษฐศาสตร์ ทฤษฎีระบบต่าง ๆ และจิตวิทยา

2. การพัฒนาระบบการสอนแบบทางการสหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ. 1969 ประเด็นหลัก เริ่มต้นด้วยข้อสมมุติฐานที่ว่าความจำเป็นในการฝึกอบรมได้มีการกำหนดไว้แล้ว การฝึกอบรมและพัฒนาแบ่งเป็นขั้นตอน คือการวิเคราะห์ การออกแบบ การพัฒนา การนำสู่การปฏิบัติ และประเมินผล จุดแข็ง คือ มีพื้นฐานที่แน่นหนาในทฤษฎีจิตวิทยา ทฤษฎีระบบไม่มีทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ และมีชุดเครื่องมือที่เป็นแบบบูรณาการ ส่วนจุดอ่อน คือ ระบบและเครื่องมือซับซ้อนเกินไป เหมาะสำหรับการฝึกทางด้านเทคนิค (technical training)

3. ระบบการฝึกอบรมในองค์การ ของ เออร์วิน แอล. โกลด์ สไตน์ (Irwin L. Goldstein) ปี ค.ศ. 1974 ประเด็นหลัก เริ่มต้นด้วยข้อสมมุติฐานเบื้องต้นที่ว่า การฝึกอบรมอาจไม่ใช่เป็นพื้นฐานในการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของพนักงาน การฝึกอบรมและพัฒนาแบ่งเป็นขั้นตอนคือการประเมินค่าความจำเป็นในการฝึกอบรม การฝึกอบรมและพัฒนา การประเมินผล และเป้าหมายการฝึกอบรม จุดแข็ง คือ มีพื้นฐานที่แน่นหนาในทฤษฎีจิตวิทยาและทฤษฎีระบบบางทฤษฎีไม่มีทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ จุดอ่อน คือ ไม่มีชุดของเครื่องมือแบบบูรณาการ

4. แนวการอบรมและพัฒนา ของ ดูแกน แลร์ด (Dugan Laird) ปี ค.ศ. 1978 ประเด็นหลัก เริ่มต้นด้วยข้อสมมุติฐานเบื้องต้นที่ว่า การฝึกอบรมเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของพนักงาน การฝึกอบรมและพัฒนาแบ่งเป็นขั้นตอน คือการกำหนดมาตรฐานการจัดหาคน การ

ใช้ความเชี่ยวชาญทางด้านการตรวจนับ ทำการฝึกในส่วนที่แตกต่าง ทดสอบและสนับสนุน จุดแข็ง คือ มีพื้นฐานที่แน่นหนา ในทฤษฎีจิตวิทยาและทฤษฎีระบบ มีเครื่องมือที่ใช้ได้ในทางปฏิบัติ จุดอ่อน คือ มุ่งเน้นที่ครูฝึกมากเกินไป

5. การฝึกอบรมเพื่อระบบผลการปฏิบัติงานของ ริชาร์ด เอ. สวอนัน (Richard A. Swanson) ปี ค.ศ. 1978 ประเด็นหลักเริ่มต้นด้วยข้อสมมุติฐานที่ว่า การฝึกอบรมอาจไม่ใช่เป็นพื้นฐานในการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานขององค์กร กระบวนการปฏิบัติงานและหรือพนักงาน การฝึกอบรมแบ่งเป็นขั้นตอนคือ การวิเคราะห์ การออกแบบ การพัฒนา การนำสู่การปฏิบัติ และการประเมินผล จุดแข็ง คือ มีพื้นฐานที่แน่นหนาในทฤษฎีจิตวิทยา เศรษฐศาสตร์และทฤษฎีระบบ และมีชุดเครื่องมือที่นำไปใช้ปฏิบัติได้แบบบูรณาการ สำหรับจุดอ่อน คือ ขั้นตอนการวิเคราะห์มักจะถูกมองว่าเป็นการเสียเวลามากเกินไป

6. การฝึกอบรมข้ามสถานที่หลายแห่ง ของ สตีฟ เคิร์มพ์ และเวน พาซ์ (Stephen Krempf & Wayne Pace) ปี ค.ศ. 2001 ประเด็นหลักเริ่มต้นด้วยความประสงค์ของการฝึกอบรมและพัฒนา เพื่อส่งเสริมผลการปฏิบัติงานของปัจเจกบุคคลและสมรรถนะขององค์กร การฝึกอบรมและพัฒนา แบ่งออกเป็นขั้นตอนคือ การวิเคราะห์ การออกแบบ การพัฒนา การนำสู่การปฏิบัติและการประเมินผล จุดแข็ง คือ มีพื้นฐานที่แน่นหนาในทฤษฎีระบบ ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์และทฤษฎีจิตวิทยาและ เครื่องมือในการเรียนเป็นแบบบูรณาการรวมทั้งเทคโนโลยีข่าวสาร จุดอ่อน คือ ไม่มีเครื่องมือและการนำเสนอและการสอน ของครูฝึกแบบดั้งเดิม

2.3 การอบรมพัฒนาครู

การอบรมพัฒนาครูนั้น สมบูรณ์ ดันยะ (2542) กล่าวว่าความมุ่งหมายหลักของการฝึกอบรม คือ การให้ครูประจำการได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม เพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู ซึ่งจะทำให้ครูที่ยังไม่มีสมรรถภาพหรือมีอยู่บ้างแต่ไม่เพียงพอ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งวัตถุประสงค์จะเป็นจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมในการฝึกอบรมแก่บุคลากรในองค์กร ให้บรรลุเป้าหมายของ ระดับความรู้ ความสามารถ เจตคติ เพื่อที่จะให้บุคคลผู้เข้ารับการอบรมสามารถปฏิบัติได้ตามพฤติกรรมที่กำหนดไว้ ธีรศักดิ์ อัครบวร (2541) กล่าวถึงความสำคัญของการส่งเสริมและพัฒนาครูว่า สามารถก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ ดังนี้

1. ส่งเสริมเกียรติภูมิของครูให้สมกับที่เป็นปวงชนียบุคคลของสังคม เป็นผู้รู้และเป็นผู้ปฏิบัติตนดี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป

2. ส่งเสริมให้ครูมีศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ครูตามที่สังคมปรารถนาเพื่อเป็นกำลังสำคัญของชาติในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติ
3. สร้างเสริมความมั่นคงและส่งเสริมความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพครู
4. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูทุกสังกัดมีสถานภาพที่ทัดเทียมกัน เพื่อให้ครูมีความมั่นใจในการประกอบวิชาชีพ และยกสถานภาพของครูทุกสังกัดทุกระดับให้เท่าเทียมกัน
5. ส่งเสริมให้ครูได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการ เพียงพอแก่การรักษาสถานภาพของครูในสังคมไทย

พวงทอง พุ่มอยู่ (2540) กล่าวว่ากระบวนการพัฒนาควรเน้นหลักการพัฒนา 3 ประการ คือ สอนดี มีคุณธรรม และนำชุมชนพัฒนา อาชีพครูควรจะได้รับพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของความเป็นครู และองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาครู ต้องพัฒนาด้านปฏิบัติตนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้อยู่เสมอ ทั้งบทบาทในสาขาวิชาที่ตนรับผิดชอบ ตลอดจนความรู้ทั่วไปที่ต้องรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ปฏิบัติจนเป็นศักยภาพสูงสุดจึงเป็นงานที่จำเป็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของรัฐต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องกันไปอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่า หน่วยงานหรือองค์กรต้องการพัฒนาคนให้มีสมรรถภาพเพียงพอ ซึ่งการฝึกอบรมครูของหน่วยงานทางการศึกษา ก็มีวัตถุประสงค์ที่จะมุ่งเน้นให้ครูได้รับความเข้าใจ เพิ่มความสามารถ ทักษะปฏิบัติ และเจตคติที่ดี เพื่อนำไปสู่การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อมาเปรียบเทียบว่ามีความสอดคล้องหรือมีข้อแตกต่างกันอย่างไร กับผลการวิจัยครั้งนี้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพนั้น เป็นการแสวงหาความจริงทางธรรมชาติ ด้วยตัวนักวิจัยเองเป็นเครื่องมือหลักในการวิจัย เพื่อค้นหาความหมายและอธิบายประสบการณ์ตามปรากฏการณ์นั้นๆ ผ่านการสังเกต สัมภาษณ์ และการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ (Creswell, 2003; Streubert & Carpenter, 1999)

ลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการวิจัยของสภาพธรรมชาติของปัญหาที่เกิดขึ้นจริง โดยไม่มีการจัดกระทำ ควบคุม หรือปรับเปลี่ยนสภาพการณ์ให้ผิดไปจากเดิมอย่างที่เคยเป็นอยู่ ให้นักวิจัยสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของระบบคิดกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น มองภาพรวม (Holistic perspective) ศึกษารอบด้าน ทุกแง่มุม ณ เวลาที่ศึกษา เน้นปัจจัยด้านความรู้สึคนึกคิด

จิตใจ ความหมาย เพราะองค์ประกอบด้านนี้ คือ สิ่งที่อยู่เบื้องหลังพฤติกรรมมนุษย์ และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่แสดงออกมา และลักษณะเฉพาะของการวิจัยเชิงคุณภาพจะคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกวิจัย เพราะผู้วิจัยต้องสร้างความสัมพันธ์กับผู้ให้ข้อมูลจนเกิดความรู้ความเข้าใจ สภาพ ความรู้ ประสบการณ์มุมมองของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งตรงนี้เองจึงต้องศึกษาแบบเจาะลึกและใช้ระยะเวลาในการศึกษา เพื่อนำมาพรรณนา วิเคราะห์ และสรุปอภิปรายข้อมูล (ชาย โพธิสิตา, 2549; ทวีศักดิ์ นพเกษร, 2548 ; นิศา ชูโต, 2546 ; สุรางค์ จันทวานิช, 2549 ; วิจิตร ศรีสุพรรณ, 2545)

สำหรับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพนั้น เป็นการปฏิบัติจัดทำข้อมูลที่แก่นับไม่ได้ และเน้นการสร้างแนวคิด การตีความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจมนุษย์และสังคมยิ่งขึ้น กระบวนการที่นิยมใช้ คือ การเข้าสู่สนามด้วยตัวนักวิจัยเอง สนามหมายถึง ที่ที่ปรากฏการณ์ทางสังคมที่นักวิจัยจะศึกษา และวางแผนหาวิธีการเก็บข้อมูล และเนื่องจาก การเข้าสู่สนาม เป็นขั้นตอนที่นำมาซึ่งความสำเร็จของการวิจัย การรับรู้บทบาทและหน้าที่ของผู้วิจัยจึงเป็นเงื่อนไขที่สำคัญที่สุด ผู้วิจัยต้องมีความพร้อมและตื่นตัวในการเก็บข้อมูล และความสามารถในการตัดสินใจเลือกเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพ จะเก็บรวบรวมได้จาก การสังเกต การสัมภาษณ์ เชิงลึก การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในส่วนลักษณะของการสัมภาษณ์จะเป็นเชิงลึกโดยคำถามกว้างๆ เพื่อเป็นแนวทาง คล้ายกับการพูดคุยกันอย่างไม่เป็นพิธีรีตอง (วิจิตร ศรีสุพรรณ, 2545) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลของบุคคลในมุมมองต่อประสบการณ์ที่ศึกษาผ่านประสบการณ์ชีวิตของผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยนักวิจัยต้องมีการเตรียมตัว และมีทักษะในการสัมภาษณ์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ (ชาย โพธิสิตา, 2549; ทวีศักดิ์ นพเกษร, 2548)

ในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพนั้น จุดมุ่งหมายเพื่อให้เข้าใจความหมายหรือประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นคำพูดหรือเรื่องราวที่ได้จากการสัมภาษณ์และสังเกตเป็นหลัก และนำวิธีการเชิงอุปมาน (Inductive) มามุ่งเน้นหาแนวคิดของปรากฏการณ์นั้นๆ อย่างเป็นระบบ ตลอดจนหาข้อบ่งชี้ต่างๆ ของกระบวนการทางสังคม ตามมุมมองหรือภาษาของผู้ให้ข้อมูลเอง การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเชิงคุณภาพมักจะดำเนินการไปพร้อมกันกับขั้นตอนของการเก็บข้อมูล การถกทอร้อยเรียงคำพูด การถ่ายโอนผลการวิจัย (Transferability) ผู้วิจัยสามารถเขียนบรรยายสิ่งต่าง ๆ หรือจะนำมาแสดงเป็น รูปภาพ ตารางหรือแผนภูมิ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจขั้นตอนและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น (Miles & Huberman, 1991)

กล่าวโดยสรุป วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพจะมีลักษณะเฉพาะ เป็นการแสวงหาความจริงทางธรรมชาติ ด้วยตัวนักวิจัยเองเป็นเครื่องมือหลักในการวิจัย จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมตัว เพื่อเข้าสู่ภาคสนามอย่างมั่นใจ และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพจะมองภาพรวม (Holistic perspective) ศึกษาขอบ

ด้าน ทุกแง่มุม ณ เวลาที่ศึกษา เพื่อค้นหาความหมายและอธิบายประสบการณ์ตามปรากฏการณ์
นั้นๆ ผ่านการสังเกต สัมภาษณ์ และการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

การวิจัยเชิงคุณภาพมีระเบียบวิธีวิจัยหลายแบบ เช่น การวิจัยแบบชาติพันธุ์วรรณาซึ่งเน้น
การศึกษาวัฒนธรรม การวิจัยแบบประสบการณ์วิทยาซึ่งเน้นการหาความหมายของปรากฏการณ์
ต่างๆ โดยให้โอกาสผู้ที่ได้ประสบเหตุนั้นๆ มาเล่าให้ฟัง และอื่นๆ ส่วนการวิจัยเรื่องนี้ใช้ระเบียบวิธี
วิจัยแบบธรรมชาติวิทยาซึ่งเป็นหนึ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพที่เน้นการเข้าไปในสถานที่และ
สถานการณ์ที่ผู้วิจัยสนใจ โดยไม่มีการปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อม (Lincoln & Guba, 1985) ผู้วิจัยเข้าไป
ศึกษาและพยายามที่จะเข้าใจผู้ที่อยู่ในสถานการณ์นั้นๆ ให้ทุกอย่างยังคงเป็นไปตามธรรมชาติที่
เป็นอยู่ การเก็บข้อมูลในการวิจัยแบบธรรมชาติวิทยามีทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต
สถานการณ์ต่างๆ การวิเคราะห์เอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลจะกระทำไปพร้อมๆ กับการเก็บข้อมูล
โดยเน้นการวิเคราะห์เนื้อหา และหาความเชื่อมโยงของเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจะต้องทำ
ความคุ้นเคยและสร้างความไว้วางใจเพื่อให้ได้ข้อมูลตามความเป็นจริงที่สุด โดยปราศจากความ
ลำเอียงส่วนตัว การเขียนรายงานการวิจัยจะขึ้นต้นโดยการนำความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลมา
ประกอบ และเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยด้วย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้ระเบียบวิธีตามแนวคิดการศึกษาเชิงธรรมชาติวิทยา (Naturalistic inquiry) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลที่คัดสรรแห่งหนึ่ง ทางภาคตะวันออกเฉียง จำนวน 5 โรงเรียน ซึ่งเป็นครูประจำการที่ ได้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมพัฒนาครูในระดับปฐมวัย (อนุบาล) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และ ประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

สถานที่ศึกษา (Setting)

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลที่คัดสรรแห่งหนึ่ง ทางภาคตะวันออกเฉียง จำนวน 5 โรงเรียน ผู้วิจัยจึงเสนอรายละเอียดของโรงเรียนทั้ง 5 แห่งพอสังเขปดังนี้

เทศบาลที่โรงเรียนทั้ง 5 แห่งนี้สังกัด อยู่ห่างจากกรุงเทพฯประมาณ 179 กิโลเมตร เป็นเมืองชายฝั่งทะเล เป็นเมืองอุตสาหกรรม และเป็นที่ตั้งโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลที่สำคัญแห่งหนึ่งในเขตภาคตะวันออก โรงเรียนทั้ง 5 แห่งนี้สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การคมนาคมสะดวก

โรงเรียนแห่งที่หนึ่ง และ โรงเรียนแห่งที่สอง เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น(ม.3) สถานที่ทั้งสองโรงเรียนจะอยู่ภายในวัด ย่านชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครอง ทั้งที่เป็นพ่อค้าแม่ค้า ข้าราชการ หรือทำงานรัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน นิยมพาบุตรหลานมาเรียนที่นี่ นักเรียนส่วนใหญ่ ครอบครัวพอมีฐานะ

โรงเรียนแห่งที่สาม และ โรงเรียนแห่งที่สี่ เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สถานที่โรงเรียนจะอยู่ใกล้แม่น้ำ ที่เชื่อมติดต่อทะเลอ่าวไทย เป็นแหล่งชุมชนที่ทำอาชีพชาวประมงนักเรียนส่วนใหญ่ ครอบครัวยากจน พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาเอาใจใส่ดูแล เป็นชาวบ้านมีการศึกษาน้อย

392.6

๓๖๘๒

233508

โรงเรียนแห่งที่ห้า กำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้างแล้วเสร็จบางส่วน ทางเทศบาลนครแห่งนี้ ได้มีนโยบายพัฒนาทั้งระบบของโรงเรียนแห่งที่ห้านี้ ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ คล้ายกับ โรงเรียนซึ่งสังกัดในมหาวิทยาลัยของรัฐ

ผู้ให้ข้อมูล (Participants)

ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือครูประจำการที่ได้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนด โดยพิจารณาจากลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรม ดังนี้

1. เป็นครูประจำการและทำหน้าที่ในการสอนในระดับปฐมวัย (อนุบาล) ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และ ประถมศึกษาปีที่ 4 อย่างต่อเนื่องจนถึงสิ้นเดือน มีนาคม 2550 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มาจากประสบการณ์ตรงในการฝึกอบรมพัฒนาครูอย่างครบถ้วน ถูกต้องตามสิ่งที่เกิดขึ้นจริง
2. เป็นผู้ที่มีความยินดีให้ความร่วมมือในการบอกเล่าชีวิตของการเป็นครูผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผู้ให้ข้อมูล 1 คน ได้ย้ายออกไปประจำโรงเรียนอื่นนอกเขตเทศบาลนครแห่งนี้ ในระหว่างเก็บข้อมูลจึงได้ตัดออกไป และในการทำวิจัยครั้งนี้มีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 2 คน ได้อยู่ในระหว่างคลอดบุตรและลาหยุดพัก ในช่วงฝึกอบรมนี้ และในที่สุดมีจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 19 คน เพราะข้อมูลมีความอึดตัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากผู้วิจัยถือเป็นเครื่องมือหลักในการวิจัย (Creswell, 2003; Streubert & Carpenter, 1999) การเตรียมตัวผู้วิจัยให้มีความพร้อมในงานวิจัยเชิงคุณภาพได้อย่างถูกต้องตามหลักการจึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมในงานวิจัยครั้งนี้ดังนี้

1. เตรียมตัวผู้วิจัย ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ โดยสิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงคือ การที่ผู้วิจัยรู้จักตัวเองว่ามีความชำนาญในด้านใดเหมาะสมที่จะเป็นนักวิจัยเชิงคุณภาพมากน้อยเพียงใด เช่น ความสามารถในการตั้งข้อสงสัย มีความยืดหยุ่นค่อนข้างสูง มีความละเอียดในการสังเกต และมีความชำนาญในการบรรยายให้ผู้อื่นสามารถเข้าใจ เห็นภาพได้ชัดเจน นอกจากนี้ผู้วิจัยจะต้องสามารถฝึกตนให้เป็นผู้ที่นิ่ง ระวังและ

วิเคราะห์ข้อคำถามขณะสัมภาษณ์ เพื่อกระตุ้นความคิดให้ผู้ให้ข้อมูลพูดออกมาให้มากที่สุดเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุมสิ่งที่ต้องการมากที่สุด

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยซึ่งมีบทบาทในการบริหารจัดการ โครงการตั้งแต่เริ่มการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวและได้คลุกคลีกับครูผู้ร่วม โครงการนี้ตั้งแต่เบื้องต้นได้ ทำการศึกษาและฝึกฝนวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้พร้อมที่จะเป็นนักวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเริ่มจากการเข้ารับการอบรมระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเชิงปฏิบัติการพร้อมการออกภาคสนาม เพื่อฝึก สัมภาษณ์เชิงลึก ฝึกการสังเกต ฝึกการวิเคราะห์เอกสาร ฝึกการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ฝึกถกรหัส ตีความ แปลผลข้อมูล เขียนรายงาน และนำเสนอผลการวิจัย ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย เชิงคุณภาพ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาด้วยตนเองจากตำราและเอกสารงานวิจัยเชิงคุณภาพอย่าง ลึกซึ้งจนผู้วิจัยมีความรู้ความมั่นใจในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

2. เตรียมแนวคำถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็น แบบปลายเปิด ใช้เพื่อการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเริ่มตั้งแต่ การสร้างแนวคำถาม การทดลองใช้ แนวคำถาม อย่างไรก็ตาม อย่งไรก็ตามมีการปรับเปลี่ยนแนวคำถามตลอดช่วงระยะเวลาที่ทำการเก็บข้อมูล โดยมี เป้าหมายเพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกให้ครอบคลุมที่สุด

3. เตรียมแนวทางการสังเกต ประกอบไปด้วยการสังเกตครูผู้เข้าร่วมโครงการในขณะ ฝึกอบรมและในขณะทำการสอนเด็กนักเรียนในชั้นเรียน รวมทั้งกิจกรรมนอกสถานที่ เช่น การจัด กิจกรรมวันภาษาอังกฤษ (English Day) กิจกรรมเข้าค่ายภาษาอังกฤษ ระยะเวลาที่ใช้ในการสังเกต ในแต่ละ ครั้งโดยเฉลี่ยโรงเรียนละประมาณ 1 ชั่วโมง การสังเกตโดยเฉลี่ยเดือนละประมาณ 2 ครั้ง การสังเกตจะรวมไปถึงการสังเกตสภาพแวดล้อมขณะครูเข้าฝึกอบรมขณะก่อนสอน กำลังสอนและ หลังการสอนเสร็จ

การควบคุมคุณภาพการวิจัย

เนื่องจากมาตรฐานของงานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องแสดงให้เห็นว่ามีความ น่าเชื่อถือเพียงใดและการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นเป็นการบรรยายรายละเอียดมากกว่าข้อมูลที่เป็นตัวเลข ในการวิจัยครั้งนี้จึงมีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้แน่ใจว่าผลลัพธ์หรือข้อมูลที่ได้นั้นมีความถูกต้อง และตรงตามความเป็นจริง ด้วยเหตุที่ตัวนักวิจัย ถือเป็นเครื่องมือหลัก ผู้วิจัยจึงต้องมีคุณสมบัติที่ ยึดหยุ่น จริงจังแต่อ่อน โยนตามบริบทนั้น ๆ และมีความอดทนสูง (ชาย โพธิสิตา, 2549; ทวีศักดิ์ นพ เกษร, 2548 ; นิสา ชูโต, 2546 ; สุภาวดี จันทวานิช, 2549 ; งามพิศ สัตย์สงวน, 2547)

ในขณะที่กำลังทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีสถานะภาพ 3 สถานะ กล่าวคือ เป็นผู้วิจัย และเป็นสมาชิกในทีมผู้ฝึกอบรมในโครงการนี้ และเป็นคณะกรรมการบริหารโครงการนี้ด้วย ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ มีการควบคุมคุณภาพการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่อง ความลำเอียง ในทุกๆขั้นตอนของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพของการวิจัย ดังนี้

ความเชื่อมั่น (Credibility) ผู้วิจัยทำการสร้างความเชื่อมั่นในการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้เข้าไปสร้างความคุ้นเคยครูและเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนทั้ง 5 แห่งในระยะเวลาที่นานพอที่จะสร้างความไว้วางใจให้ข้อมูลที่ละเอียดและเป็นจริง
2. ตลอดระยะเวลาในการวิจัย ได้มีการตรวจสอบข้อมูล และยืนยันความหมายต่าง ๆ ของข้อมูลที่ได้มาทั้งหมด (peer debriefing) โดยการตรวจสอบความถูกต้องกับผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและปราศจากความลำเอียง
3. การบันทึกภาคสนาม ผู้วิจัยจดบันทึกความรู้สึก แยกความคิดเห็นของตนเองออกจากเรื่องราวที่ได้ยินหรือสังเกต เพื่อเป็นการทำให้ตัวเองเป็นกลางมากที่สุด และมีการจดบันทึกสะท้อนคิด (reflexive journal) เพื่อเป็นการยืนยันว่าได้ดำเนินการวิจัยโดยพยายามขจัดความลำเอียงในทุกขั้นตอนให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้
4. กระบวนการทุกขั้นตอนของการวิจัย ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความถูกต้องกับผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยเชิงคุณภาพตลอดระยะเวลาของการทำวิจัย

การถ่ายโอนผลการวิจัย (Transferability) ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sample) ที่ครอบคลุมแนวคิดที่ต้องการศึกษา และผู้วิจัยจะเขียนบรรยายสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏไว้อย่างในรายงานฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจขั้นตอนและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

การพึ่งพากับเกณฑ์อื่น (Dependability) ผู้วิจัยใช้วิธีการหลายวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อตรวจสอบความตรงของข้อมูล เช่น บันทึกภาคสนามจากการสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์เอกสาร บันทึกการสะท้อนคิด และได้นำผลที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยเชิงคุณภาพช่วยตรวจสอบ และนำผลสรุปที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบผลลัพธ์ ตลอดระยะเวลาในช่วงของการทำวิจัย

การยืนยันผลการวิจัย (Conformability) ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้า (triangulation) โดยการตรวจสอบแนวคิด สมมติฐาน งานวิจัยอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน จากบันทึกสาเหตุและเหตุผล รวมทั้งการตรวจสอบแนวคิดกับการอภิปรายร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อยืนยันว่าการวิจัยในครั้งนี้ได้

กระทำโดยพยายามขจัดความลำเอียงของผู้วิจัยมากที่สุด รวมทั้งเป็นการเสนอรายงาน โดยการอ้างหลักฐานคำพูด ของผู้ให้ข้อมูล และทั้งที่ได้จากการสังเกตและวิจัยเอกสารเพื่อยืนยันว่าผลที่ได้ มิได้มาจากความลำเอียงของผู้วิจัย

การพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูล

เนื่องจากผู้วิจัยถือเป็นเครื่องมือของการวิจัยที่ต้องเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ให้ข้อมูลอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่ขั้นตอนการสร้างสัมพันธภาพ เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดความไว้วางใจ แล้วให้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด โดยคำนึงถึงจรรยาบรรณของนักวิจัยอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นการเก็บรักษาความลับและเคารพสิทธิมนุษยชนของผู้ให้ข้อมูล (วิจิตร ศรีสุพรรณ, 2545) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยแนะนำตนเองให้ครูผู้เข้าร่วม โครงการทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ หรือ การสังเกตสถานการณ์การสอนในห้องเรียนที่เกิดขึ้น โดยขออนุญาตบันทึกวิดีโอ และได้เก็บไว้อย่างดีไม่นำไปเผยแพร่เพื่อปกป้องสิทธิและความลับของผู้ให้ข้อมูล ส่วนการนำข้อมูลไปอภิปรายหรือพิมพ์เผยแพร่จะกระทำในภาพรวมเฉพาะการนำเสนอเชิงวิชาการโดยใช้รหัส แทนชื่อ และให้ความมั่นใจว่าผู้ให้ข้อมูลจะไม่ได้รับผลกระทบทางลบ และในระหว่างการสัมภาษณ์หากมีคำถามใด ไม่สะดวกใจในการตอบคำถามก็มีอิสระที่จะไม่ตอบ รวมทั้งสามารถยุติ การให้ความร่วมมือในขั้นตอนใด ๆ โดยไม่ต้องบอกเหตุผล เมื่อสิ้นสุดการวิจัยผู้วิจัยทำการทำลายวิดีโอเทปและสมุดบันทึกการสัมภาษณ์ทั้งหมด ภายหลังการพิมพ์เป็นรูปเล่มเผยแพร่ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้มีผลกับครูผู้เข้าร่วม โครงการที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกตและการวิจัยเอกสาร โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยปฏิบัติตนบนพื้นฐานมารยาทสุภาพชน เป็นนักฟังที่ดี ให้ความสำคัญ ทั้งปฏิกิริยาทางอารมณ์ และเนื้อหาสาระเพื่อให้การตอบสนองที่เหมาะสม ให้ความสำคัญเป็นมิตรหลีกเลี่ยงการบังคับ และอย่าให้ทราบถึงความเคร่งครัดในการพิทักษ์สิทธิ์และการรักษาความลับ เพื่อช่วยให้ผู้ให้ข้อมูลรู้สึกไว้วางใจและมีความเชื่อถือในตัวผู้วิจัย การนัดหมาย เวลา และสถานที่เก็บข้อมูล จะคำนึงถึงความสะดวกสบายของผู้ให้ข้อมูลเป็นสำคัญ

2. การสังเกต ผู้วิจัยทำการสังเกตการเข้าฝึกอบรม และช่วงทำงานของครูในโรงเรียน โดยเฉพาะช่วงทำการสอนนักเรียนในห้องและช่วงทำกิจกรรม รวมทั้งการศึกษาดูงานนอกสถานที่ของผู้ให้ข้อมูล โดยการสังเกต และ มีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือได้ความเข้าใจในสิ่งที่สังเกตได้อย่างถูกต้อง ลึกซึ้ง โดยสรุปแล้วผู้วิจัยใช้เวลาในการสังเกตทั้งสิ้นจากการฝึกอบรม 96 ชั่วโมง สังเกตขณะปฏิบัติงานในโรงเรียน 120 ชั่วโมง สังเกตจากการศึกษาดูงาน 36 ชั่วโมง

3. การวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร 11 ชุด ได้แก่

- 3.1 รายละเอียดเอกสารบันทึกการร่วมลงนามความร่วมมือ
- 3.2 รายงานการประเมินติดตามผล การดำเนินงาน ระยะที่ 1.
- 3.3 รายงานการประเมินติดตามผล การดำเนินงานระยะที่ 2.
- 3.4 คู่มือปฏิบัติงานของโครงการ
- 3.5 บันทึกรายงานตนเองของครูผู้ร่วมโครงการ (ภาคผนวก ก)
- 3.6 บันทึกสิ่งที่ได้จากการศึกษาดูงานของครูที่ต่างประเทศ
- 3.7 บันทึกสิ่งที่ได้จากการศึกษาดูงานของครูในประเทศ
- 3.8 บันทึกรายงานความก้าวหน้ารายสัปดาห์ (Weekly Report) (ภาคผนวก ข)
- 3.9 บันทึกรายงานความก้าวหน้าประจำเดือน (Monthly Report) (ภาคผนวก ค)
- 3.10 บันทึกรายงานการให้ความช่วยเหลือ (Clinic Hour Report) (ภาคผนวก ง)
- 3.11 บันทึกงานติดตาม นิเทศและประเมินผล (Follow up and Evaluation Report) (ภาคผนวก จ)

★การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกันกับช่วงระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั้งหมดทั้งที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสาร จะนำมาจัดทำในรูปเอกสาร ซึ่งหมายถึง ถอดเทปคำสัมภาษณ์ออกมาเป็นเอกสาร เขียนรายงานการสังเกตออกมาเป็นเอกสาร เรียบเรียงรายงานการวิเคราะห์เอกสารออกมาเป็นเอกสาร ฯลฯ
2. อ่านข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของปรากฏการณ์
3. เลือกประโยคหรือวลีที่มีความหมายสำคัญ (significant statement) นำมาให้ความหมายเป็นข้อความกระชับขึ้น โดยยังคงความหมายเดิมไว้

4. ทำการใส่เลขหมายและจัดกลุ่มให้เป็นหมวดหมู่ (Clustering) แล้วพิจารณาตั้งเป็นประเด็นย่อย (sub theme)

5. ทำการจัดหมวดหมู่ของประเด็นย่อยนั้นอีกครั้งหนึ่งแล้วตั้งเป็นประเด็นหลักหรือประเด็นสำคัญ (Sub themes) ในกระบวนการเหล่านี้มีการตรวจสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นระยะๆ

6. นำประเด็นที่ได้มาเขียนเรียบเรียงให้เป็นคำอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยถ้อยคำที่ต่อเนื่องและสละสลวย (Exhaustive description)

* สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยเป็นลักษณะที่ทำการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และการบันทึกข้อมูลไปพร้อม ๆ กัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด เพียงแต่ความเข้มข้นของแต่ละกิจกรรมในแต่ละช่วงจะแตกต่างกัน (ชาย โพรธิสิตา, 2549; ทวีศักดิ์ นพเกษร, 2548) มีการเปลี่ยนแปลงตลอดกระบวนการวิจัยจนกว่าจะได้ข้อมูลอิ่มตัว ดังนี้

1. การเตรียมตัวผู้วิจัย
2. สร้างแนวคำถามในการเก็บข้อมูลครั้งแรก
3. เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก
4. ถอดความ
5. ให้รหัสข้อมูล
6. บันทึกข้อมูลและบรรยายข้อสรุป (ชั่วคราว)
7. สร้างแนวคำถามในการเก็บข้อมูลครั้งต่อไปเพื่อให้ครอบคลุม
8. ถอดความให้รหัสข้อมูล
9. รวบรวมรหัสสะสม
10. บันทึกข้อมูลและบันทึกสะสม
11. บรรยายข้อสรุปสำคัญของปรากฏการณ์

ถ้าข้อมูลที่ได้รับเป็นข้อมูลซ้ำๆ เดิม ไม่มีประเด็นใหม่แสดงว่าข้อมูลอิ่มตัวแล้ว ยุติการเก็บข้อมูลเพื่อเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ แต่ถ้าพบว่าข้อมูลยังไม่อิ่มตัวก็จะสร้างแนวคำถามในการเก็บข้อมูลต่อไป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัยทั้งสิ้น 1 ปี และ 1 เดือน

บทที่ 4

ผลการวิจัย และ การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 5 โรงเรียนสังกัดเทศบาลที่คัดสรรแห่งหนึ่ง ทางภาคตะวันออก โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการเชิงคุณภาพแบบธรรมชาติวิทยา รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากครูทั้งหมด 19 คน นอกจากนี้ยังได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อีก 15 คน ดังนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียน 4 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา 1 คน ผู้บริหารโครงการ 2 คน ทีมครูผู้ฝึกอบรมชาวต่างชาติ 5 คน และคณะผู้เชี่ยวชาญนิเทศงาน 3 คน รวบรวมข้อมูลจากการสังเกต 24 ครั้ง และจากการศึกษาวิจัยเอกสาร 11 ชุด ได้แก่ โครงการร่วมลงนาม รายงานการประเมินติดตามผลการดำเนินงาน ระยะที่ 1 และระยะที่ 2 คู่มือปฏิบัติงานของโครงการ และ แบบบันทึก 7 ชุด ได้แก่ บันทึกรายงานตนเองของครูตามโครงการ EISP (English For Intergraded Studies Project) บันทึกสิ่งที่ได้จากการดูงานของครูที่ประเทศสิงคโปร์และการศึกษาดูงาน แบบบันทึกรายงานความก้าวหน้ารายสัปดาห์ (Weekly Report) แบบบันทึกรายงานความก้าวหน้าประจำเดือน (Monthly Report) แบบบันทึกรายงานการให้ความช่วยเหลือ (Clinic Hour Report) , และแบบบันทึกงานนิเทศ (Follow up and Evaluation Report)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกันกับช่วงเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จากการวิเคราะห์พบว่า การวิจัยครั้งนี้แม้จะมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่พบว่าข้อมูลสำคัญที่ผู้วิจัยเห็นสมควรจะนำเสนอไว้ในผลการวิจัย คือ การรับรู้ของครูผู้ฝึกอบรมชาวต่างชาติ ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของโครงการพัฒนาครู โดยมีประเด็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งมีผลไปถึงประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการ อันเป็นวัตถุประสงค์หลักของการศึกษานี้ ผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิจัยในประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลทั้งผู้ให้ข้อมูลหลักอื่น ได้แก่ ครูและผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นไว้ทั้งหมดโดยผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยไปพร้อมกับการอภิปรายผล ซึ่งนำเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

1.2 ข้อมูลทั่วไปของสถานที่ที่ทำการศึกษา

1.3 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2. ประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการต่อสิ่งต่อไปนี้

2.1 หลักสูตรในการฝึกอบรม

2.2 การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอน

2.3 ผลลัพธ์ของการฝึกอบรม

คำต่อไปนี้ คือคำที่ผู้วิจัยใช้ในการนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

โครงการ หมายถึง โครงการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ครูผู้รับการอบรม หมายถึง ครูเข้าฝึกอบรมกับ โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามนโยบายของเทศบาลแห่งนี้

สถาบันผู้ฝึกอบรม หมายถึง มหาวิทยาลัยที่ร่วมลงนามกับเทศบาลแห่งนี้เพื่อพัฒนาครู

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 โครงการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความเป็นมา

ในปี พ.ศ. 2549 เทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดชายฝั่งทางภาคตะวันออกได้ร่วมลงนามกับสถาบันผู้ฝึกอบรม เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษา โดยเฉพาะครูประจำการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลแห่งนี้ และ โดยความร่วมมือดังกล่าวจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน แก่คณะครูในโรงเรียนทั้ง 5 แห่ง เป็นแผนงาน 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 (มกราคม 2549 – กันยายน 2549) เป็นการฝึกอบรมผู้บริหารและครูเพื่อเตรียมจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 จำนวน 36 คน จากโรงเรียนทั้ง 5 แห่ง

ระยะที่ 2 (ตุลาคม 2549 – กันยายน 2550) เป็นการฝึกอบรมครูเพื่อเตรียมจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 5 และ

ระยะที่ 3 (ตุลาคม 2550 – กันยายน 2551) เป็นการฝึกอบรมครูเพื่อเตรียมจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6

ซึ่งภายในระยะเวลา 3 ปี โครงการนี้จะสามารถฝึกอบรมครูได้ครบทุกช่วงชั้นในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนครูผู้รับการอบรม

ปีงบประมาณ	จำนวน (คน)				รวม (คน)
	ผู้บริหาร		ครูสอน		
	ร.ร. แห่งที่ 5	ร.ร. แห่งที่ 1-4	ร.ร. แห่งที่ 5	ร.ร. แห่งที่ 1-4	
2549	1	4	15	16	36
2550	1	4	15	16	36
2551	1	4	15	16	36

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เอกสารข้อมูลของโครงการ สามารถสรุป ได้เป็น 3 ประเด็นหลัก คือ

- 1) วัตถุประสงค์ของโครงการ
- 2) การประเมินผล
- 3) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรขั้นพื้นฐานของช่วงชั้นที่ 1 – 2 โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิชาภาษาอังกฤษและแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมาบูรณาการในการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมครูพัฒนาผลงานวิชาการตลอดจนสามารถเทียบ โอนหน่วยกิต ที่สัมพันธ์กับการศึกษารายวิชาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

การประเมินผลโครงการ จะประเมินผลเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มนักเรียน 2) กลุ่มครู และ 3) กลุ่มผู้ปกครอง โดยการประเมินนักเรียนนั้นจะประเมินจากผลการเรียนของนักเรียนแต่ละวิชาในแต่ละภาคเรียนจากฝ่ายวิชาการของโรงเรียน ในส่วนของครูจะประเมินจากผลการสอนประจำภาคเรียนของครูในแต่ละภาคเรียน สำหรับผู้ปกครองจะประเมินผลความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถาม

และการสัมภาษณ์ และนอกจากนี้ยังมีการประเมินผลคุณภาพการศึกษาระดับชาติจากหน่วยงาน
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วย

สำหรับผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินงานนั้น สถาบันผู้ฝึกอบรม ได้กำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับในการดำเนินงานในครั้งนี้โดยสรุปเป็น 2 ประเด็น คือ 1) ในส่วนของนักเรียนผลที่คาดว่าจะได้รับคือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น นักเรียนในช่วงชั้นที่ 1-2 ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนรู้และสื่อสารได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด 2) สำหรับในส่วนของครูผู้ร่วม โครงการสามารถนำความรู้เทียบโอนหน่วยกิตการเรียนและจบหลักสูตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยประมาณ 15 คน ได้ครูที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างน้อย 40 คน และผลที่คาดว่าจะได้อีกส่วนหนึ่ง คือ ได้หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนบูรณาการเพื่อพัฒนาความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และความคิดสร้างสรรค์โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ข้อมูลทั่วไปของสถานที่ที่ทำการศึกษา

พื้นที่ที่ทำการศึกษาเป็น โรงเรียนระดับประถมศึกษา 5 แห่งสังกัดเทศบาลแห่งหนึ่งทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือห่างจากกรุงเทพฯประมาณ 179 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ชายฝั่งทะเล เป็นเมืองอุตสาหกรรม และเป็นที่ตั้งโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลที่สำคัญแห่งหนึ่งในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนทั้ง 5 แห่งนี้สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การคมนาคมสะดวก ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจพื้นที่สภาพสิ่งแวดล้อม โดยสังเกตและสัมภาษณ์ชาวบ้าน สัมภาษณ์ทั้งครูผู้เข้าร่วมโครงการ และผู้อำนวยการโรงเรียน และจากข้อมูลของกองการศึกษา เทศบาลนครแห่งนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้

โรงเรียนแห่งที่หนึ่ง เป็น โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับมัธยมศึกษา(ม.3) ส่วน โรงเรียนแห่งที่สอง เป็น โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สถานที่ตั้งของทั้งสองโรงเรียนจะอยู่ภายในวัดย่านชุมชน ธุรกิจ พ่อแม่ผู้ปกครอง ทั้งที่เป็นพ่อค้าแม่ค้า ข้าราชการ หรือทำงานรัฐวิสาหกิจ บริษัทเอกชน นิคมพานุตรหลานมาเรียนที่นี่ นักเรียนส่วนใหญ่ มาจากครอบครัวมีฐานะค่อนข้างดี พ่อแม่ผู้ปกครองคอยเอาใจใส่ดูแล โรงเรียนทั้งสองแห่งดำเนินการเปิดรับนักเรียนในปีการศึกษา 2549 ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน 1 ห้องเรียน และระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน 1 ห้องเรียน เพื่อเข้าเรียน

ตามโครงการนี้ และได้ส่งครูเข้ารับการศึกษาอบรมกับโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามนโยบายของเทศบาลแห่งนี้ โรงเรียนละ 4 คน

โรงเรียนแห่งที่สาม และโรงเรียนแห่งที่สี่ เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ตั้งของโรงเรียนจะอยู่ใกล้แม่น้ำ ที่เชื่อมติดต่อทะเลอ่าวไทย เป็นแหล่งชุมชนที่ทำอาชีพชาวประมง นักเรียนส่วนใหญ่ ครอบครัวยากจน พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาเอาใจใส่ดูแล เป็นชาวบ้านมีการศึกษาน้อย โรงเรียนทั้งสองแห่งนี้ ดำเนินการเปิดรับนักเรียน ในปีการศึกษา 2549 ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ห้องเรียน และระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ห้องเรียน เพื่อรับนักเรียนเข้าศึกษาตาม โครงการ และได้ส่งครูเข้าฝึกอบรมกับโครงการนี้ โรงเรียนละ 4 คน ซึ่งครูผู้เข้ารับการอบรม บางคนจะสอนทั้ง ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และระดับประถมศึกษาปีที่ 4 บางคนจะสอนทุกวิชาทั้ง กลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ ภาษาอังกฤษ โดยมีรายละเอียดของจำนวนนักเรียนและจำนวนห้องเรียนของ โรงเรียนทั้ง 4 แห่ง ใน ตารางที่ 2

ตาราง ที่ 2 จำนวนเป้าหมายนักเรียนและห้องเรียน ที่เปิดรับตามแผนใน โรงเรียนแห่งที่ 1-4

ระดับชั้น	ปีการศึกษา					
	2549		2550		2551	
	ห้อง	นักเรียน (คน)	ห้อง	นักเรียน (คน)	ห้อง	นักเรียน (คน)
ป.1	2	60	2	60	2	60
ป.2	0	0	2	60	2	60
ป.3	0	0	0	0	2	60
ป.4	2	60	2	60	2	60
ป.5	0	0	2	60	2	60
ป.6	0	0	0	0	2	60
รวม	4	120	8	240	12	360

โรงเรียนแห่งที่ห้า ผู้วิจัยได้แยกตารางไว้ต่างหาก เพื่อให้เห็นความชัดเจน เนื่องจากได้มีการพัฒนาเต็มรูปแบบทั้งระบบโรงเรียนและโรงเรียนแห่งนี้ กำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้างแล้วเสร็จ บางส่วน เทศบาลแห่งนี้ ได้มีนโยบายพัฒนาทั้งระบบของโรงเรียน เพื่อให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ คล้ายกับโรงเรียนที่สังกัดในมหาวิทยาลัยของรัฐ เนื่องจากเป็นโรงเรียนเปิดใหม่จึงมีนักเรียน ปัจจุบัน เฉพาะระดับอนุบาลและเปิดรับนักเรียนในปีการศึกษา 2549 ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ส่งครูเข้าฝึกอบรมกับโครงการนี้จำนวน 16 คน ทั้งที่สอนในระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และครูทั้ง 16 คน สอนวิชาทั้งในกลุ่มสาระวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ และรวมถึงกลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์ ดนตรี นาฏศิลป์) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

ตาราง ที่ 3 จำนวนเป้าหมายนักเรียนและห้องเรียน ที่เปิดรับตามแผน ของโรงเรียนแห่งที่ 5

ระดับชั้น	ปีการศึกษา					
	2549		2550		2551	
	ห้อง	นักเรียน (คน)	ห้อง	นักเรียน (คน)	ห้อง	นักเรียน (คน)
อนุบาล 3 ขวบ	2	60	2	60	2	60
อนุบาล 4 ขวบ	2	60	2	60	2	60
อนุบาล 5 ขวบ	0	0	2	60	2	60
ป.1	2	60	2	60	2	60
ป.2	0	0	2	60	2	60
ป.3	0	0	0	0	2	60
ป.4	2	60	2	60	2	60
ป.5	0	0	2	60	2	60
ป.6	0	0	0	0	2	60
รวม	8	240	14	420	18	540

1.3 ข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูประจำการ สังกัด โรงเรียนเทศบาลนคร 5 แห่ง จำนวน 19 ราย ที่ได้เข้าร่วมฝึกอบรมใน โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพศชาย 1 คน เพศหญิง 18 คน อายุ 25 – 35 ปี จำนวน 14 คน อายุ 36 – 45 ปี จำนวน 4 คน อายุ 46 – 55 ปี จำนวน 1 คน ระดับการศึกษามีตั้งแต่ ระดับปริญญาตรีถึงระดับปริญญาโท ส่วนมากอยู่ในกลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุราชการที่ ปฏิบัติงาน 1-5 ปี จำนวน 15 คน 6-10 ปี จำนวน 3 คน มากกว่า 11 ขึ้นไป จำนวน 1 คน รายละเอียด แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาและ อายุราชการ (n=19)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)
เพศ	
หญิง	18
ชาย	1
อายุ (ปี)	
25 – 35	14
36 – 45	4
46 – 55	1
ระดับการศึกษา	
ปริญญาตรี	17
ปริญญาโท	2
อายุราชการ (ปี)	
1 – 5 ปี	15
6 – 10 ปี	3
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	1

ส่วนที่ 2. ประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมในห้องเรียนของครูผู้รับการอบรมจำนวน 19 คนรวมทั้งการวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องพร้อมแบบบันทึก ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในส่วนของประสบการณ์ของครูเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ประสบการณ์ต่อหลักสูตรในการฝึกอบรม

2.2 ประสบการณ์ต่อการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน

2.3 ผลลัพธ์ของการฝึกอบรมตามประสบการณ์ของครูผู้รับการอบรม

ก่อนที่จะนำเสนอผลการวิจัยในแง่ประสบการณ์ของครูผู้รับการอบรม ผู้วิจัยนำเสนอสรุปข้อเท็จจริงของการฝึกอบรมครั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นภาพที่เกิดขึ้นในการจัดหลักสูตรนี้ดังนี้

การฝึกอบรมในระยะที่ 1

ในช่วงแรกนี้ การฝึกอบรมจะเน้นหลักสูตรการสอนคล้ายการเรียนในระดับปริญญาโท ด้านการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (TESL: Teaching English as a Second Language) โดยมีอาจารย์ชาวต่างชาติ เจ้าของภาษาจากประเทศอังกฤษเป็นผู้สอน ร่วมกับอาจารย์คนไทยซึ่งมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนแบบสองภาษาจากโรงเรียนอื่น โดยไม่มีแผนการสอนที่บอกล่วงหน้า ไม่มีรูปแบบการสอนที่ชัดเจน ไม่มีการถามความต้องการของครูผู้รับการอบรม

สำหรับระยะเวลาในการฝึกอบรมจะจัดให้มีการฝึกอบรมทุกวันหยุดสุดสัปดาห์ ตั้งแต่เวลา 9.00 ถึง 16.30 น.

เกี่ยวกับการนิเทศและประเมินผลครูผู้รับการฝึกอบรมพบว่า ไม่มีทีมผู้นิเทศที่ชัดเจนเป็นกิจจะลักษณะ ไม่มีที่ปรึกษาในการให้การนิเทศที่เป็นไปในแนวเดียวกัน และไม่มีการสื่อสารที่ชัดเจน โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ในการนิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้เข้าร่วมโครงการ มีการเปลี่ยนแปลงเวลาในการนิเทศบ่อยครั้งจนทำให้เกิดการสับสนว่าจะประเมินผลในรูปแบบใด

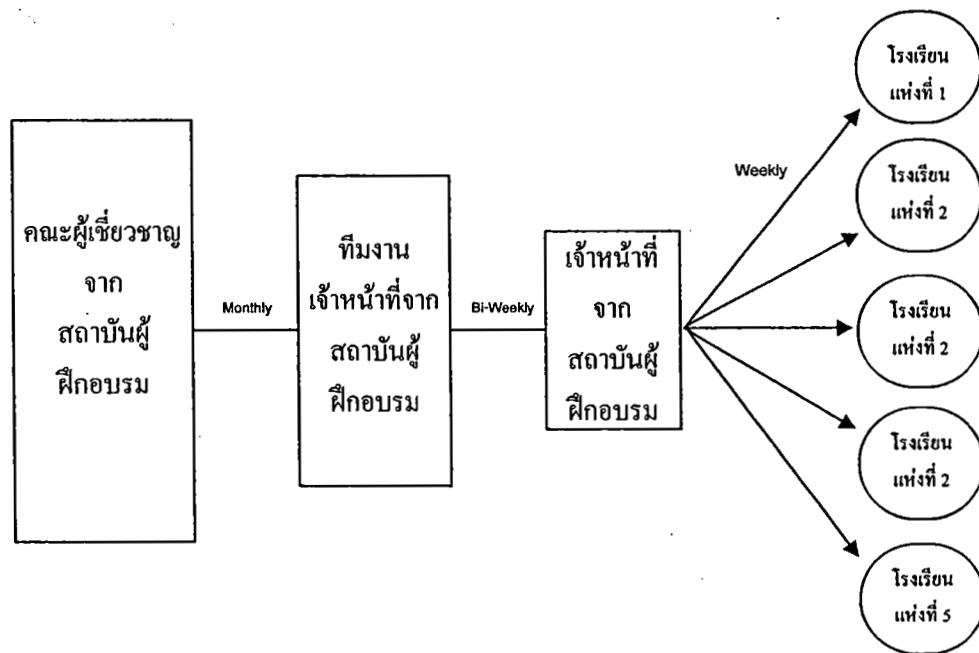
การฝึกอบรมในระยะที่ 2

มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกอบรมโดยทางสถาบันผู้ฝึกอบรม ได้ปรับวิธีการฝึกอบรมให้มีวิชาการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน (Class Room English) และจัดรูปแบบกิจกรรมหลากหลาย โดยเน้นการฝึกพูดเพื่อสื่อสารให้เข้าใจในห้องเรียนแบบง่ายๆ โดยจัดวิธีการสอนเป็นทีมซึ่งมีอาจารย์ชาวต่างชาติจากประเทศแคนาดา และอาจารย์ชาวไทยที่มีประสบการณ์จากต่างประเทศ ร่วมกันฝึกอบรม ในการฝึกการใช้ภาษาอังกฤษครั้งนี้ จะไม่เน้นเรื่องการออกสำเนียงเสียงภาษาอังกฤษตามเจ้าของภาษามากนัก แต่จะเป็นการเน้นผลของการสื่อสารสองทาง(Two Way Communication) โดยเมื่อผู้ส่ง (Sender) สามารถสื่อให้ผู้รับ (Receiver) ฟังเข้าใจและพูดโต้ตอบกันได้ ครูผู้เข้ารับการอบรม ได้ฝึกการใช้ศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น ในการพูดและสอนด้วยภาษาอังกฤษแก่นักเรียน การฝึกพูดภาษาอังกฤษแบบง่ายๆ ที่ใช้ได้จริงในชั้นเรียน เช่น ประโยค

ควบคุมนักเรียนในห้องเรียน การสั่งงานหรือจัดแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม เช่น เพลง เกมส์ กิจกรรม วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น

ช่วงเวลาในการจัดฝึกอบรม ในภาคการศึกษาที่ 2 (เดือนพฤศจิกายน 2549) จัดในช่วงปิดภาคเรียน โดยจัดการฝึกอบรมระยะสั้น โดยเมื่อเริ่มช่วงเปิดภาคเรียนก็ใช้วิธีการฝึกอบรม แบบจัดอบรมทันทีที่พบปัญหาในแต่ละช่วงและตามวาระที่กำหนดไว้ เป็นลักษณะ On-The Job-Training คือ การศึกษางานไปพร้อมกับปฏิบัติงาน หลีกเลียงวันหยุดราชการ และจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ตามโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนเป็นแบบสองภาษา ทั้งนี้เพื่อให้ครูได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนในห้องและ นำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนของตนได้

สำหรับการนิเทศและประเมินผลนั้น ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการนิเทศและประเมินผลครูผู้รับการฝึกอบรม โดยได้จัดทีมนิเทศเป็น 3 ทีม ทีมที่ หนึ่ง นิเทศทุกสัปดาห์ ทีมที่สอง นิเทศ ทุกสองสัปดาห์ และทีมที่ สาม นิเทศเดือนละครั้ง ดังแสดงในแผนภาพที่ 1 โดยเป็นความร่วมมือของหลายฝ่าย ได้แก่ ตัวแทนครูผู้เข้ารับการอบรม ผู้อำนวยการ โรงเรียน ผู้อำนวยการกองการศึกษา และคณะทีมงานจากสถาบันผู้ฝึกอบรม

แผนภาพที่ 1 แสดงการนิเทศงานและประเมินผลในระยะที่ 2

2.1 ประสบการณ์ของครูผู้รับการฝึกอบรมต่อหลักสูตรในการฝึกอบรม

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้รับการฝึกอบรมบรรยายประสบการณ์ของตนต่อหลักสูตรในการฝึกอบรม แยกได้เป็น 6 ประเด็น คือ

- 2.1.1 วิธีการฝึกอบรม
- 2.1.2 ครูต่างชาติ
- 2.1.3 ช่วงเวลาของการฝึกอบรม
- 2.1.4 เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม
- 2.1.5 หนังสือตำราและสื่อการเรียนการสอน
- 2.1.6 การนิเทศและประเมินผล

2.1.1 วิธีการฝึกอบรม

ครูผู้รับการฝึกอบรมบรรยายประสบการณ์ที่มีต่อวิธีการฝึกอบรม ที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดในการจัดการอบรมในระยยะที่ 1 และระยยะที่ 2 ดังนี้

1.) ระยยะที่ 1

“ไม่รู้เรื่อง.. ไม่เข้าใจ.. ไม่มีแผนการสอน”

จากการที่สถาบันฝึกอบรมได้มีการจัดฝึกอบรมก่อนการเปิดเทอมอย่างต่อเนื่องโดยเน้นหลักสูตรในระดับปริญญาโท ด้านการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (TESL: Teaching English as a Second Language) ซึ่งมีอาจารย์ชาวต่างชาติ เจ้าของภาษาจากประเทศอังกฤษเป็นผู้สอน พบว่าผู้รับการฝึกอบรมเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจที่อาจารย์สอน รวมทั้งอาจารย์คนไทยเองก็สอนไม่เป็น กิจลักษณะ ไม่มีแผนการสอน อาจารย์บางคนก็ใช้วิธีการให้ครูผู้รับการฝึกอบรมทำงานในส่วนตัวเองจะนำไปทำผลงาน มีผลทำให้ครูผู้รับการอบรม รู้สึก เกิดการต่อต้านวิธีการฝึกอบรมในรูปแบบดังกล่าว เพราะไม่ตรงกับความต้องการ ดังตัวอย่างคำบอกเล่า 4 ตัวอย่างดังนี้

“... ไม่เห็นมีตารางฝึกอบรมว่าจะใช้เนื้อหาใดมาอบรม บุคคลากร บางครั้งมีความรู้สึกว่ วิทยากรนี้จะจับประเด็นการศึกษาเรื่องใดได้ ก็นำมาเล่าสู่กันฟัง เท่านั้น...”

ครูไก่อ

“... ในการเข้าทุกครั้ง ครูแต่ละท่านความรู้ด้านภาษาอังกฤษไม่เท่ากัน เวลาเรียนสอนเป็นภาษาอังกฤษทั้งวันทำให้คนอ่อนภาษาไม่ค่อยเข้าใจตามไม่ทัน ...”

ครูจำ

“...อาจารย์ที่สอนบางคนมุ่งเอาผลงานมากกว่าการที่ผู้เรียนจะนำความรู้เอาไปใช้จริงๆ เช่น เน้นส่งงาน แต่ไม่เคยไปดู...”

ครูต้อย

“...วิธีการสอนแบบนี้ไม่เหมาะสมเลยเพราะทุกคนเป็นครูบาอาจารย์ อยากให้ทำความเข้าใจให้บางส่วนด้วย ว่าครูมีหน้าที่รับผิดชอบเด็ก ต่อผู้ปกครอง ต่อโรงเรียน โอเวอร์โหลด (Overload= ภาระงานมากเกินไป) เริ่มงานตั้งแต่เจ็ดโมงเช้า ถึงห้าโมงเย็น การให้การบ้าน-งานเพิ่มเติม ควรมีเหตุผลและระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้...”

ครูเตี้ย

2.) ระยะที่ 2

“เข้าใจศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น..กล้า.. มั่นใจในการพูดและสอน.. ฟังพอใจ.. สนุกสนาน.. ใช้ได้จริงในชั้นเรียน”

จากการที่ได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการฝึกอบรมโดยจัดให้มีวิชาการฝึกใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน (Class Room English) และจัดรูปแบบกิจกรรมหลากหลาย โดยเน้นการฝึกพูดเพื่อสื่อสารให้เข้าใจในห้องเรียนแบบง่ายๆ มีผลให้ครูผู้เข้ารับการอบรม เข้าใจศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น มีความกล้า และมั่นใจในการพูดและสอนด้วยภาษาอังกฤษแก่นักเรียน ส่งผลให้ครูแสดงความ ฟังพอใจ สนุกสนานกับการฝึกพูดภาษาอังกฤษแบบง่ายๆ ที่ใช้ได้จริงในชั้นเรียน จากการปรับวิธีการดังกล่าวได้ส่งผลต่อการรับรู้ของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม ดังตัวอย่างคำพูดต่อไปนี้

“... ครูสามารถรู้คำศัพท์มากขึ้น กล้าพูดภาษาอังกฤษได้มั่นใจขึ้น ได้รับเทคนิคทางด้าน เกม เพลง และฝึกการพูด ภาษาอังกฤษ มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนครูที่ร่วมโครงการ เพื่อประสานงานต่างๆด้วย...”

ครูต้อย

“... นักเรียนสนุกกับกิจกรรมที่นำไปใช้เช่น เพลง เกม เทคนิควิธีการสอน ภาษาอังกฤษในระดับที่ง่ายต่อการเรียนรู้ของเด็ก รู้ภาษาที่ใช้ในห้องเรียนได้มากขึ้น และก็ฟังภาษาอังกฤษได้มากขึ้น พอเข้าใจ แต่ยังไม่สามารถพูดได้ถูกต้อง...”

ครูหน้อย

“... รู้ศัพท์และการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น โดยเฉพาะภาษาคลาสรูม (Classroom Language=การใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน) นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนและรู้คำศัพท์และประโยค...”

ครูแนน

“... ได้เรียนรู้เทคนิคการสอนในแต่ละรายวิชาเช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นภาษาอังกฤษได้พูดและใช้ภาษาอังกฤษได้มากขึ้นนักเรียนได้เรียนความรู้วิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นภาษาอังกฤษ นักเรียนตื่นเต้นกับโครงการอีไอเอสพี (EISP = English for Intergraded Studies Project) ได้เรียนรู้ศัพท์ใหม่ๆ...”

ครูจอย

ข้อค้นพบที่ว่าครูผู้รับการอบรมมีความคับข้องใจในช่วงแรกของการฝึกอบรมนั้น สอดคล้องกับ ชำรง บัวศรี (2542) ที่สรุปว่า หลักสูตรจะต้องเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นแนวทางในการจัด มวลประสบการณ์แก่ผู้เรียน หลักสูตรเปรียบเสมือนแผนที่เดินเรือ ซึ่งบอกให้ครูผู้สอนรู้ว่าจะต้อง ตั้งเข็มทิศไปทางใด และจุดหมายปลายทางของการเรียนการสอนคืออะไร และระหว่างทางจะต้อง ทำอะไรบ้าง เป็นต้นว่าต้องใช้สื่อ หรืออุปกรณ์ช่วย หรือต้องมีการตรวจสอบประเมินผล หรือ ต้องปรับปรุงวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งในการเรียนการสอนนั้น และ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544) ซึ่งได้กล่าวว่า การเลือกวิธีการสอนขึ้นอยู่กับการวางแผนการสอนของผู้สอนว่ามี วัตถุประสงค์อย่างไร วิธีการสอนนั้น อาจใช้วิธีการสอนหลายๆ แบบก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหา สารที่จะสอนผู้สอนควรตั้งคำถามตนเองเสียก่อนว่าจะสอนใคร สอนอะไร สอนอย่างไร และ สอนแล้วได้อะไร หากหลักสูตรใดไม่มีความชัดเจนจะเปรียบเสมือนผู้เรียนและผู้สอนเดินทางโดย ปราศจากเข็มทิศซึ่งจะเกิดความไม่พึงพอใจดังกล่าว

เมื่อได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการฝึกอบรมแล้ว ครูผู้รับการฝึกอบรมก็แสดงความพึงพอใจ ผลนี้สอดคล้องกับที่นักวิชาการหลายคนมีความคิดเห็นตรงกันว่า การเลือกวิธีการฝึกอบรมที่ตรง

ความต้องการของผู้รับการฝึกอบรมจะช่วยให้การฝึกอบรมประสบผลสำเร็จและผู้รับการฝึกอบรมเกิดความพึงพอใจในผลที่ได้รับ (ชูชัย สมมิตรไกร, 2548 คนัย, 2540 และจำเนียร จวงตะกูล, 2549) สอดคล้องกับ สุเมธ เทียงคาคห์ (2544) ซึ่งได้ศึกษาการใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยให้ผู้ช่วยสอนในกลุ่มย่อย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยให้ผู้ช่วยสอนในกลุ่มย่อย สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรพูดภาษาเป้าหมายได้มากขึ้น โดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ขณะเรียนเพิ่มขึ้น ผู้ช่วยสอนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรพูดภาษาเป้าหมาย และเกิดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนในกลุ่มย่อยในทางที่ดีขึ้น

2.1.2 ครูต่างชาติผู้สอน

“พูดไม่ดี..ถูก.. (หาว่า)โง่”

ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมบรรยายประสบการณ์ต่อครูผู้สอนชาวต่างชาติว่าไม่เข้าใจบริบทของวัฒนธรรมไทย มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูไทย ทำให้แสดงออกมาทางคำพูดที่ไม่สุภาพต่อครูผู้รับการอบรม ครูจึงรู้สึกไม่ดีต่อครูต่างชาตินั้น และไม่อยากเข้ารับการอบรม ดังตัวอย่างคำบอกเล่าดังนี้

“...ครูฝรั่งที่สอนพูดจาไม่ดี พูดจาถูกหาว่าครูไทยโง่ ขี้เกียจ
วิธีการสอนแบบนี้ไม่เหมาะสมเลยเพราะทุกคนเป็นครูบาอาจารย์
อยากให้ทำความเข้าใจให้บางส่วนด้วย ว่าครูมีหน้าที่รับผิดชอบเด็ก
ต่อผู้ปกครอง ต่อ โรงเรียน....”

ครูเตี้ย

2.1.3 ช่วงเวลาของการฝึกอบรม

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมบรรยายประสบการณ์ต่อช่วงเวลาของการฝึกอบรม แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ช่วงเวลาวันหยุดสุดสัปดาห์
2. ช่วงเวลาวันปกติ

1) ช่วงเวลาวันหยุดสุดสัปดาห์

“ไม่มีเวลาส่วนตัว.. ไม่มีเวลาให้ครอบครัว.. เครียด.. ท้อ..หมดกำลังใจ”

ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมเล่าความรู้สึกต่อการจัดการฝึกอบรมในวันหยุดสุดสัปดาห์ ว่ามี

ปัญหาช่วงเวลาทำการฝึกอบรม ไม่มีเวลาทำงานส่วนตัว ไม่ค่อยมีเวลาให้กับครอบครัว รู้สึกเครียด บางครั้งท้อและหมดกำลังใจที่จะเรียน ดังคำบอกเล่าดังนี้

“.....ครูไม่มีเวลาทำงานส่วนตัว เพราะวันเสาร์อาทิตย์ต้องมาเรียน.... บางครั้งมานั่งเรียนในวันเสาร์ไม่ได้อะไรเลย เพราะบางวิชาที่เรียนไม่สามารถนำไปใช้ได้กับการสอนเด็กประถมเพราะที่สอนใช้ในระดับอุดมศึกษามากกว่า...”

ครูจี้

“...บางครั้งท้อและหมดกำลังใจที่จะเรียนไม่ค่อยมีเวลาให้กับครอบครัวเพราะต้องมาทุ่มให้กับ โครงการนี้เพราะกลัวนักเรียนจะไม่ประสบความสำเร็จที่เข้ามาเรียนในโครงการ...”

ครูน้อย

“...ไม่ควรเรียนในวัน เสาร์ – อาทิตย์ ต้องจัดแบบการเรียนรู้อาชีวศึกษา 4 ให้ชัดเจนจะได้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษากำหนดแผนการเรียนให้ผู้เรียนได้ทราบล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียน...”

ครูหนึ่ง

“...เวลาเรียนบ่อยเกินไป เนื่องจากบางคนมีภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบ....สิ่งที่ได้รับยังไม่เหมาะสมกับเวลาที่เสียไปเพราะนำไปใช้กับเด็กได้น้อยมาก...”

ครูไก่

“...ครูต้องใช้เวลาในวันหยุดมาเรียน ซึ่งบางครั้งต้องเป็นวันที่ต้องหยุดพักหรือต้องทำงานบ้าน หรือทำงานที่ค้างจากที่ทำงาน(โรงเรียน)เกิดความเครียดเนื่องจากไม่เข้าใจ เรื่องการจัดทำหลักสูตร การทำแผนการสอน...”

ครูอ้อย

“...ครูไม่มีเวลาในการทำงานส่วนตัวและให้เวลากับครอบครัว...”

ครูน้อย

2.) ช่วงเวลาวันปกติ

“สบายใจ.. มีเวลาส่วนตัว.. มีเวลากับครอบครัว”

ผลการวิจัยพบว่าหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาในการจัดฝึกอบรม โดยได้จัดเป็นรูปแบบจัดอบรมทันทีที่พบปัญหาในแต่ละช่วงและตามวาระที่กำหนดไว้ เป็นลักษณะ On-The Job-Training คือ การศึกษางานไปพร้อมกับปฏิบัติงาน หลีกเลียงวันหยุดราชการ เพื่อให้ครูผู้รับการฝึกอบรมได้มีเวลาพักผ่อน และจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ตาม โรงเรียนที่จัดให้มีการเรียนการสอนเป็นแบบสองภาษา ทั้งนี้เพื่อให้ครูได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนการสอนในห้อง นำมาประยุกต์ใช้ ซึ่งพบว่า ทำให้ครูผู้เข้ารับการอบรม รู้สึกสบายใจขึ้น ที่ไม่ต้องมาเข้ารับการฝึกอบรมในวันเสาร์ อาทิตย์ เหมือนที่ผ่านมา ได้มีเวลาส่วนตัวและมีเวลากับครอบครัวของตนเอง ดังคำบอกเล่าดังนี้

“...คิดว่าจัดเวลาเรียนแบบนี้ดีกว่า มีเวลาส่วนตัว ได้อยู่กับครอบครัวในวันหยุด...”

ครูหนึ่ง

“...ดี... จะได้เลี้ยงลูก อยู่กับครอบครัวในวันหยุดกะเขาบ้าง...”

ครูแอม

ผลการวิจัยที่ พบสอดคล้องกับ ชูชัย สมितिกร (2548) ซึ่งได้กล่าวถึงขั้นตอนที่สำคัญในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมว่าในขั้นตอน กำหนดระยะเวลาของการฝึกอบรมและการจัดทำตารางการฝึกอบรมนับว่าสำคัญยิ่ง ตารางเวลาการฝึกอบรมควรเอื้อต่อผู้เข้ารับการอบรม

2.1.4 เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม

“ไม่สอดคล้องกับวิชาที่สอน.. สับสน ..กังวลผลที่เกิดกับนักเรียน”

ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่างมีความคิดเห็นตรงกันว่า เนื้อหาสาระในการฝึกอบรมไม่สอดคล้องกับวิชาที่สอนเพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนแก่เด็กนักเรียน ทำให้ครูเกิดความสับสน และกังวลต่อผลที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กนักเรียน ดังคำบอกเล่าดังต่อไปนี้

“...เนื้อหาที่ได้ไม่ตรงตามวิชาที่สอน...”

ครูหน้อย

“...หลักสูตรยังไม่ค่อยแน่นอนจึงควรร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรให้เป็นเล่ม โดยเฉพาะโครงการสองภาษา จะทำให้ครูที่สอนไม่สับสน และมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้นกว่านี้...”

ครูใหม่

ผลการวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของการจัดฝึกอบรมในครั้งนี้สอดคล้องกับ ชำรง บัวศรี (2542) ซึ่งกล่าวว่าในการเรียนการสอนนั้นตัวผู้เรียนเองก็จำเป็นต้องทราบล่วงหน้าว่าจะเรียนรู้อะไร และจะได้รับผลอย่างไร จะต้องมีสิ่งช่วยกำหนดแนวทาง เพื่อให้แต่ละฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ได้สอดคล้อง และสนับสนุนซึ่งกันและกัน จากผลการวิจัยจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจในการที่จะต้องเตรียมการให้พร้อมทั้งผู้ฝึกอบรมและครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมในด้านเนื้อหาสาระของการฝึกอบรม

2.1.5. หนังสือตำราและสื่อการเรียนการสอน

“เนื้อหาเยอะมาก.. ไม่ตรงกับหลักสูตร.. ตำราต่างจากตำราไทย”

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือตำราเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้หนังสือตำราจากประเทศสิงคโปร์ทั้งหมด เพื่อจัดการเรียนการสอนทั้งในกลุ่มสาระวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และ ภาษาอังกฤษ ครูผู้รับการฝึกอบรมแสดงความคิดเห็นว่า เนื้อหาเยอะ และมีเนื้อหาบางส่วนไม่ตรงกับหลักสูตร ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากกระทรวงศึกษาธิการ บทเรียนในตำราจากสิงคโปร์มีการจัดแบ่งเนื้อหาในแต่ละบทแตกต่างกันกับหนังสือตำราของ สถาบันส่งเสริมการเรียนการสอนทางวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย (สสวท) ดังคำบอกเล่าดังนี้

“...เรียนเนื้อหาของไทยไม่เต็มทีเพราะเน้นเนื้อหาทางสิงคโปร์อย่างเดียว...”

ครูตึง

“... รู้สึกเนื้อหาจะยากมาก สำหรับครูที่ไม่มีพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษไม่ดี เพราะครูวิทย์ ส่วนใหญ่ ไม่เคยได้สนทนา ภาษาอังกฤษ นอกจากได้เรียน ศัพท์เฉพาะทางเท่านั้น คิดว่าคงยากมากที่จะให้สอนเป็นภาษาอังกฤษ...”

ครูจอย

“...การสอนหลักสูตรสองภาษาอยากให้ทำตามขั้นตอน เมื่อมาดูของ ร.ร.ก (โรงเรียนที่ใช้การเรียนการสอนแบบสองภาษาที่ครูผู้รับการอบรมไปศึกษาดูงาน) จะเห็นว่าสอนวิชาคณิต โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อเพียงชั่วโมงเดียว ส่วนอีก 4 ชั่วโมง เป็นหลักสูตรตามหนังสือไทยซึ่งคิดว่าสามารถนำมาใช้กับบริบทของโรงเรียนเราได้ดีกว่าการใช้หลักสูตรสิงคโปร์ทั้งหมด...”

ครูไก่

ผลการวิจัยครั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของวิระเวทย์ แพทย์ประเสริฐ (2544) ซึ่งพบว่า สื่อการสอนเป็นอุปกรณ์สำคัญ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ และ ผลการวิจัยของ วนิตา วงษ์นิล (2546) พบว่าการจัดหา เลือกใช้ พัฒนาสื่อการสอน และอุปกรณ์การสอน เป็นส่วนประกอบของหลักสูตรที่มีบทบาทสำคัญมาก คือ เป็นเครื่องมือของครู ที่จะช่วยให้การเรียนการสอน บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้เร็วและชัดเจนขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี จึงชี้ให้เห็นถึงประเด็นปัญหาที่เด่นชัด

2.1.6 การนิเทศและประเมินผล

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้รับการฝึกอบรมบรรยายประสบการณ์ต่อเกี่ยวกับการนิเทศ และประเมินผลครูผู้รับการฝึกอบรมแบ่งได้เป็น 2 ช่วงระยะเวลา คือ

ช่วงระยะเวลาที่ 1

“สับสน.. ท้อ.. หמדกำลังใจ”

การนิเทศและประเมินผลครูผู้รับการฝึกอบรมที่ไม่มีผู้นิเทศที่เป็นกิจจะลักษณะ ไม่มีที่ปรึกษาให้แนวทางในแนวเดียวกัน และขาดการสื่อสารที่ชัดเจน โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ในการนิเทศ และประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้เข้าร่วม โครงการ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งทำให้ครูผู้รับการฝึกอบรมเกิดการสับสน ท้อ หמדกำลังใจ ดังคำบอกเล่าตามตัวอย่างดังนี้

“...ไม่มีผู้นิเทศที่เป็นกิจจะลักษณะ ไม่มีที่ปรึกษาให้แนวทางในแนวเดียวกันทั้งหมด ปัญหาที่แจ้งไป ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างที่ควรจะเป็นบางครั้งถี่้อและหมดกำลังใจ...”

ครูน้อย

“...ขาดเทคนิคการสอนที่ตรงตามรายวิชาที่ได้สอนอยู่เนื่องจากบางวิชาไม่ตรงตาม เอกที่จบมาน่าจะจัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่ตรงตามหลักวิชาที่สอน โดยการจัดอบรม แยกตามกลุ่มวิชา อบรมการจัดทำแผน ทำสื่อ ทำข้อสอบ การวัดและการประเมินผล และจัดให้มีการนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเนื่องจากเป็นโครงการ ใหม่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน...”

ครูหญิง

ช่วงระยะเวลาที่ 2

“ฟังพอใจ”

หลังมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการนิเทศและประเมินผลครูผู้รับการฝึกอบรมโดยได้รับการ นิเทศทั้งประจำสัปดาห์ ทุกสองสัปดาห์ ทุกเดือน จากทีมผู้นิเทศในระดับต่างๆ กันและมีแผนงานที่ ชัดเจนขึ้น โดยเป็นความร่วมมือของหลายฝ่าย ได้แก่ ตัวแทนครูผู้เข้ารับการอบรม ผู้อำนวยการ โรงเรียน ผู้อำนวยการกองการศึกษา และคณะทีมงานจากสถาบันฝึกอบรมโดยได้เริ่มนำแผนการ ปฏิบัติงานดังกล่าว มาใช้ในภาคการศึกษาที่ 2 พบว่าครูผู้เข้ารับการอบรมฟังพอใจ อย่างไรก็ตามก็ยังมี ข้อเรียกร้องขอให้จัดสรรครูชาวต่างชาติมาประจำอย่างน้อย 1 คน ดังตัวอย่างคำบอกเล่าดังนี้

“...อยากให้จัดชาวต่างประเทศอย่างน้อย 1 คนในทุกโรงเรียนเพื่อทำการสอนเฉพาะ ในห้อง EISP ในวิชาภาษาอังกฤษเพื่อนักเรียนจะได้คุ้นเคยกับสำเนียงภาษาอังกฤษ จากเจ้าของภาษา...”

ครูจู้

“...ก็พอใจนะ ดึกว่าคราวที่แล้วที่ไม่มี ความชัดเจนอะไรเลยอย่าให้คิดแต่แผนก็ แล้วกัน(หัวเราะ).... ทำไมไม่ส่งครูชาวต่างชาติมาช่วยพวกเราบ้าง...มาสาธิตวิธีสอน หรือมาช่วยสอนจริงร่วมกับครูอาทิพย์ละครั้งก็ยังดี...”

ครูต้อย

“...มีแผนแบบนี้ดีนะ จะได้ไม่สับสน อยากให้จัดครูต่างชาติมาช่วยแนะนำวิธีสอน เป็นภาษาอังกฤษมากๆ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ยังไม่รู้จะเริ่มภาษาอังกฤษ อย่างไร เลยงงๆ จะไปรอดคะเขารีเปล่านี๋ย ตอนนี่ก็ยังไม่รู้สึกวิตกกังวลอยู่...อาจารย์มา สอนคลาสรูม (Classroom English = การใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน) เพิ่มทุก อาทิตย์ยิ่งดี..เพราะใช้ไม่กี่ประโยคประโยคเดิมๆ เริ่มลืมๆแล้ว.”

ครูซู

2.2 ประสบการณ์การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในเรื่องประสบการณ์การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนแยกตามระดับการสอน 3 ระดับ ได้ดังนี้

2.2.1 ครูผู้สอนระดับอนุบาล

2.2.2 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1

2.2.3 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 4

2.2.1 ครูผู้สอนระดับอนุบาล

“พึงพอใจในการใช้ภาษา..แต่ก็ยังคงการศัพท์และเทคนิคการสอน”

จากข้อมูลวิจัยพบว่า การใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน (Class Room English) ในระดับนี้จะจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เช่น เพลง การเล่นเกมต่างๆ การสอนในระดับนี้ ถึงแม้ว่าศัพท์ภาษาอังกฤษยังไม่สลับซับซ้อน แต่ครูผู้สอนที่ได้เข้ารับการฝึกอบรม ก็แสดงความรู้สึกวิตกกังวลว่า ไม่มีเวลาในการสอนนักเรียนอย่างเต็มที่ ในขณะที่มีครูบางคนแสดงความพึงพอใจในการใช้ภาษาแต่ก็ยังคงต้องการคำศัพท์และเทคนิคการสอนที่จะสามารถประยุกต์ใช้ ในการจัดการเรียนการสอนได้ ดังตัวอย่างคำบอกเล่าดังนี้

“... ไม่มีเวลาที่จะสอนเด็ก ได้เต็มที่ เพราะต้องสอนให้ตามหน่วยการสอนก่อน และที่นี่จะให้เด็กเดินเรียน คือ จะสอนแค่ห้องละ 30 นาที จบแล้วก็ให้เดินไปเรียนวิชาต่อไปที่ห้องต่อไป...”

ครูจำ

“...ได้รู้จักคำศัพท์ การทำเกมส์ ภาษาอังกฤษ เพลงภาษาอังกฤษ นำมาใช้ในการเรียนการสอนได้ อยากให้เพิ่มเติมคำศัพท์ใหม่ที่เหมาะกับเด็ก และเทคนิคการสอนสำหรับปฐมวัย เพื่อนำไปพัฒนาตัวเอง และสามารถนำมาใช้ได้ด้วยเด็ก...”

ครูเจน

2.2.2 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1

“ภาษายาก.. ใช้เวลานานในการสอนเด็ก.. เนื้อหาไม่ตรง”

จากผลการวิจัย ครูได้แสดงความคิดเห็นว่า ภาษาที่ใช้ในตำรายากเกินไปสำหรับนักเรียนระดับนี้ นักเรียนงงและไม่เข้าใจเมื่อเรียนในรายวิชากลุ่มสาระคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ในบทเรียนที่มีความยุ่งยากมากขึ้น ครูต้องใช้เวลานานในการสอน ตำราที่ใช้เนื้อหาไม่ตรงกับที่ต้องสอนส่วนการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน (Class Room English) ซึ่งเป็นคำ หรือวลีง่ายๆ เด็กนักเรียนจะเข้าใจ การสอนในระดับนี้ ดังตัวอย่างคำบอกเล่าดังนี้

“... นักเรียน(ป.1) ยังไม่รู้ตัวพิมพ์ใหญ่-พิมพ์เล็ก แต่เราข้ามขั้นไปสอนในระดับยาก ซึ่งทำให้เด็กรู้สึก ไม่อยากเรียนรวมทั้งไม่สามารถอ่านหนังสือได้ จำนวนหนังสือก็ไม่พอกับเด็ก หนังสือที่ได้มาก็ไม่ตรงกับความต้องการของครู(วิทย) และยากเกินไปกับระดับพื้นฐานความรู้ของเด็ก...”

ครูเตี้ย

“...นักเรียนยังมีทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษน้อย.ครูต้องใช้เวลานานพอสมควรในการปูพื้นฐานแก่นักเรียน นักเรียนยังสับสนในการเรียนรายวิชาต่างๆเช่น วิทย และคณิตศาสตร์ ยังคิดว่าเป็นวิชาภาษาอังกฤษอาจทำให้การเรียนในช่วงชั้นช้าไป เพราะการฝึกฝนทักษะพื้นฐาน...”

ครูใหม่

2.2.3 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 4

“ไม่มีแผนการจัดการเรียน.. เด็กเครียด.. ยากกว่าโปรแกรมปกติ”

จากผลการวิจัย ครูได้แสดงความคิดเห็นว่า บทเรียนมีความยุ่งยากมากขึ้น ประกอบกับคำศัพท์ที่เป็นศัพท์เทคนิคเฉพาะของรายวิชา ทำให้ครูผู้สอนที่ได้เข้ารับการฝึกอบรม วิตกกังวลใน

การใช้ภาษาอังกฤษที่เป็นศัพท์เฉพาะ ขาดความมั่นใจในการพูด และบางประโยคของบทเรียนในหนังสือตำราของสิงคโปร์ยากเกินกว่าที่ครูเองจะเข้าใจความหมาย ดังการรับรู้ดังตัวอย่างคำบอกเล่า ดังนี้

“...ผู้เรียนยังรับความรู้ที่หลากหลายไม่ตรงกับสาระการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้กับนักเรียน เช่นแผนการจัดการเรียนรู้วิชา วิทยาศาสตร์ชั้น ป.4 ยังไม่มี มีเพียงสื่อประกอบการสอนในรูปแบบเอกสาร....เด็กบางคนมีความเครียดเพราะว่า การเรียนการสอนมีความยากกว่าการเรียนในโปรแกรมปกติ.”

ครูจอย

“...เด็กไม่ได้เรียนเนื้อหาบางอย่างที่อยู่ในหลักสูตรภาษาไทย...”

ครูหน้อย

2.3 ผลลัพธ์ของการฝึกอบรมของครูผู้รับการฝึกอบรม

ผลลัพธ์ของการฝึกอบรมของครูผู้รับการฝึกอบรมในที่นี้หมายถึง ผลที่เกิดจากการฝึกอบรมครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้แสดงความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ของการฝึกอบรม เป็น 2 ประเด็น คือ

2.3.1 ผลสำเร็จของการฝึกอบรม

2.3.2 ปัญหาและอุปสรรคของครูผู้รับการฝึกอบรม

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 ผลสำเร็จของการฝึกอบรม

ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม แสดงความคิดเห็นในแง่ผลสำเร็จของการฝึกอบรมนี้ เป็น 2 ประเด็นหลัก คือ

1. ผลงานที่เกิดจากการฝึกอบรม
2. ความรู้สึกทางด้านบวกที่เกิดขึ้น

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.) ผลงานที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม

“ครูได้พัฒนา.. นักเรียนมั่นใจ.. สื่อสารกับเจ้าของภาษาได้”

ข้อค้นพบจากการวิจัยพบว่า ผลงานที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรมพัฒนาครู ครูผู้ร่วม โครงการ ได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้นและนำไปใช้สอนในชั้นเรียน ส่งผลที่ตามมา คือ นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษ ได้อย่างมั่นใจ สามารถทักทาย พูดคุยสื่อสารกับเจ้าของภาษา ที่เป็นประโยชน์กันๆ ได้ดีขึ้น ผลดังกล่าวนี้ มาจากคำบอกเล่าของผู้อำนวยการ โรงเรียนแห่งหนึ่งใน 5 แห่ง ดังนี้

“... นักเรียนพัฒนาด้านภาษาอังกฤษดีขึ้น ดูจาก การโต้ตอบในขณะที่อยู่ในชั้นเรียน บางครั้งเราจะเชิญ ครูต่างชาติเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน พบว่า นักเรียนสื่อสาร กับครูต่างชาติได้ดีขึ้น... มีวันหนึ่งเดินตรวจงานเห็นเด็ก ป. 6 ภาคปกติ ถามเด็ก ป. 1 ที่อยู่ในโครงการ ให้ช่วยอ่านคำภาษาอังกฤษในจอคอมพิวเตอร์ เพื่อที่จะรู้วิธีเล่น เกมส์ ก็ไม่น่าเชื่อนะ แต่ก็เห็นกับตาตัวเอง และก็คอยสังเกตขึ้นดูอยู่ว่าเด็กๆเขาทำ อะไรบ้างที่จอคอมพิวเตอร์...”

ผู้อำนวยการ

2.) ความรู้สึกทางด้านบวกที่เกิดขึ้น

ความรู้สึกทางด้านบวกที่เกิดขึ้น ถือเป็นผลสำเร็จของการฝึกอบรม ครูได้แสดงความรู้สึก เหล่านี้เป็น 2 ประเด็น คือ

- ก.) ความสุขใจ
- ข.) การได้พัฒนาตนเอง

ก.) ความสุขใจ

ความสุขใจ เป็นความรู้สึกทางด้านบวกที่เกิดขึ้น และครูถือว่าเป็นผลสำเร็จของการ ฝึกอบรมในครั้งนี้ โดยความสุขใจ หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจ กระตือรือร้น เต็มใจ

“... ช่วง 10 เดือนที่ได้รับการฝึกอบรม รู้สึกพึงพอใจมาก เพราะได้พัฒนาตัวเอง อาจจะปรับใช้กับรายวิชาที่สอนได้น้อย เนื้อหาอาจจะไม่อำนวยที่จะสอนเป็นภาษาอังกฤษ แต่ก็ได้ใช้เป็นคลาสรูมแลงเกจ (Classroom Language=ภาษาอังกฤษสำหรับในชั้นเรียน) กับนักเรียน...”

ครูจอย

“...รู้สึกมีความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ได้พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ มีโอกาสศึกษาคูงานเพิ่มเติม ...”

ครูชู

“...ดีแล้วค่ะ และพร้อมจะช่วยเหลือตามโครงการด้วยความเต็มใจค่ะ...”

ครูแนน

ผลการวิจัย ความสุขใจ คือ ความรู้สึกทางด้านบวกที่เกิดขึ้น ถือเป็นผลสำเร็จของการฝึกอบรม สอดคล้องกับ อ้อมเดือน สดมณี (2549) และ อัจราพร บุญพนิช (2547) พบว่า ครูที่มีความสุขใจสูง จะมีพฤติกรรมการทำงานตามแนวการปฏิรูปการศึกษาดีกว่าครูที่มีความสุขใจต่ำกว่า และ สุวดี แยมเกสร (2547) พบว่า ความสุขใจ เป็นตัวทำนายที่สำคัญที่สุดในการทำนายพฤติกรรมการสอนของครู การส่งเสริมให้เกิดมีความสุขใจกระทำได้หลายวิธี เช่น บรรยากาศการทำงานที่ดี ความเอื้อเฟื้อเอื้ออาทร ผู้บังคับบัญชาเอาใจใส่ดูแลสม่ำเสมอ เป็นต้น ทั้งนี้เมื่อครูมีความสุขใจ การทำงานก็จะสามารถทำงานได้อย่างเต็มกำลังและมีประสิทธิภาพ ซึ่งที่สุดแล้วจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตาม โครงการที่กำหนดไว้ ความสุขใจ จึงเป็นสิ่งที่สะท้อนอย่างเห็นได้ชัด ดังตัวอย่างการบอกเล่าตาม ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ของครูผู้เข้าผู้เข้ารับการอบรม ดังที่ได้บอกเล่ามา

ข.) การได้พัฒนาตนเอง

ครูผู้รับการฝึกอบรมบรรยายว่า ความรู้สึกทางด้านบวกที่เกิดขึ้นอีกอย่างหนึ่งที่ครูรู้สึกว่าเป็นผลสำเร็จของการเข้ารับฝึกอบรมคือ การได้พัฒนาตนเอง โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงาน ได้ประสบการณ์ใหม่ สามารถพัฒนาความสามารถของตน ถือว่าเป็นผลสำเร็จของการฝึกอบรมในครั้งนี้ จากคำบอกเล่าการรับรู้ของครูผู้เข้าร่วมฝึกอบรมดังต่อไปนี้

“...รู้สึกมีความพึงพอใจมาก ชอบโครงการนี้เพราะเป็นโครงการที่ดีมาก และพร้อมที่จะทำอย่างเต็มที่... ได้ประสบการณ์ใหม่มากมาย ได้พัฒนาความสามารถของตนเองในการจัดการเรียนการสอน...”

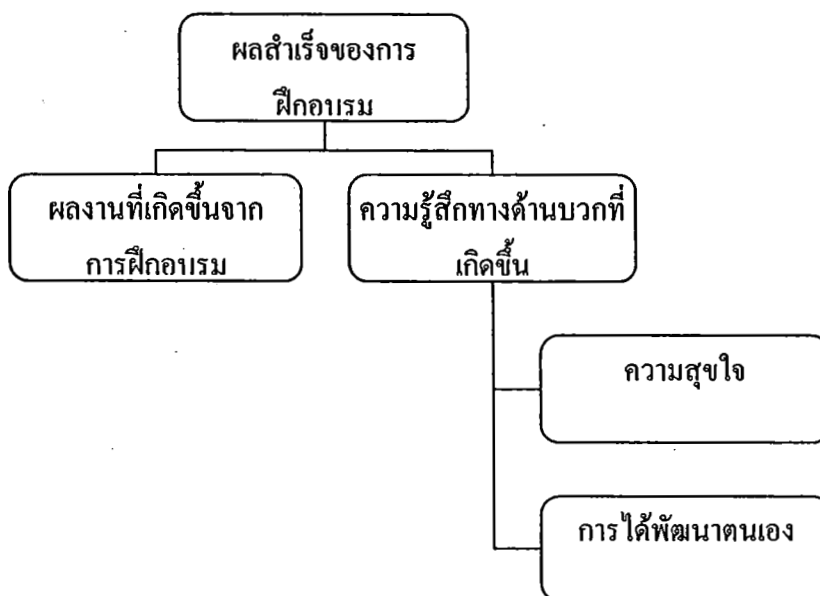
ครูแนน

“...คิดว่าทางโครงการ พยายามที่จะปรับปรุงแก้ไขในปัญหาต่างๆ ให้ดีขึ้นซึ่งก็เห็นได้ว่าทางโครงการและอาจารย์ผู้สอนพยายามช่วย ทำให้ครูมีการพัฒนาตัวเองได้ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ กล้าพูดกับชาวต่างชาติมากขึ้น ...”

ครูนาง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ พวงทอง พุ่มอยู่ (2540) ซึ่งพบว่า การที่ได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง สร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่ตัวเองอยู่เสมอ และการได้นำความรู้ถ่ายทอดให้ศิษย์ในสิ่งที่ถูกที่ควร เพื่อศิษย์จะนำวิทยาการต่าง ๆ ที่ได้รับไปประพฤติปฏิบัติให้เกิดประโยชน์เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพต่อไป

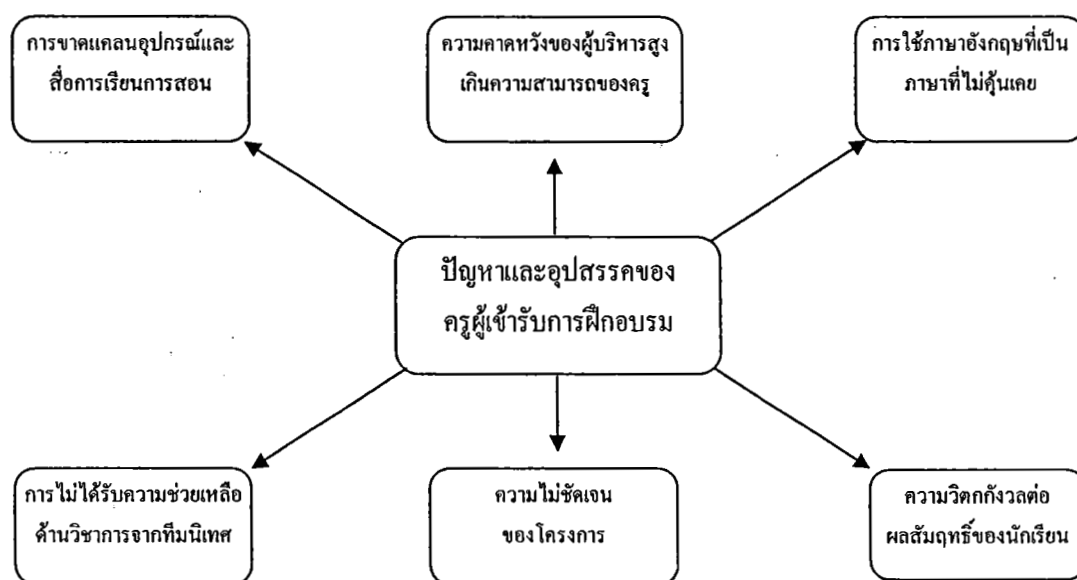
ผลสำเร็จของการฝึกอบรม แสดงเป็นแผนภูมิในแผนภาพที่ 2 ดังนี้

แผนภาพที่ 2. ความสำเร็จของการฝึกอบรม

2.3.2 ปัญหาและอุปสรรคของครูผู้เข้ารับการอบรม

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมประสบปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน แบ่งเป็น 6 ประเด็นหลัก คือ 1) ความไม่ชัดเจนของโครงการ 2) ความคาดหวังของผู้บริหารที่สูงเกินความสามารถของครู 3) การใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่ไม่คุ้นเคย 4) การขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน 5) ความวิตกกังวลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 6) การไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการจากทีมนิเทศ ซึ่งแสดงดังแผนภาพที่ 3.

แผนภาพที่ 3. ปัญหาและอุปสรรคของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม

จากแผนภาพที่ 3. ปัญหาและอุปสรรคของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม สามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

1. ความไม่ชัดเจนของโครงการ

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมประสบปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน จากสาเหตุความไม่ชัดเจนของโครงการ โดยเฉพาะปัญหากระบวนการจัดการ โครงการขาดการเตรียมความพร้อมของครู การขาดการวางแผนล่วงหน้าทำให้เกิดความบกพร่องมาก ความไม่ชัดเจนของหลักสูตร ดังตัวอย่างจากคำบอกเล่าดังต่อไปนี้

“...เทศบาลขาดการวางแผนล่วงหน้าในการทำโครงการนี้ทำให้โครงการนี้มีจุดบกพร่องเยอะแยะมาก ความไม่แน่นอนของหลักสูตร เปลี่ยนกลับไปกลับมา สุดท้ายยังไม่รู้แน่นอน ขาดการเตรียมความพร้อมให้ครูล่วงหน้า...”

ครูตั๋ย

“...เรื่องหลักสูตรที่ไม่กระจำง การจัดทำแผนการสอนตามหลักสูตรจึงต้องชะงักในบางช่วง และเกิดความไม่มั่นใจ...”

ครูอ้อย

“...ขาดระบบการจัดการที่ดีของโครงการ ไม่มีการวางแผนล่วงหน้า สอนจนจบเทอมไม่มีหลักสูตรการวัดผลประเมินผลและจุดประสงค์ มีแต่ผลการเรียนรู้ที่จบโครงการ 3 ปี ในระบบการเรียนการสอนควรมีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละภาคเรียนเหมือนหลักสูตรของไทย ความไม่แน่นอนของโครงการ ถ้ามผู้เกี่ยวข้องแต่ละคนจะได้คำตอบที่ไม่แน่นอนทำให้เกิดไม่มั่นใจในเสถียรภาพของโครงการ....”

ครูไก่

“...ผู้บริหารจัดการ โครงการนี้ ไม่มีความชัดเจนและไม่สามารถตอบคำถามของครูได้ รวมทั้งคำถามจากผู้ปกครองด้วย ดูเหมือนว่าโครงการไม่มีการเตรียมงาน เตรียมความพร้อมสัญญาทำเร่งด่วน ไม่มีการพิจารณาองค์ประกอบ ความพร้อมของโรงเรียนก่อน ทำโครงการเมื่อโรงเรียนเปิดเทอมไปแล้วปัญหาทุกอย่างครูประจำจะต้องเจอก่อนปะทะก่อน....(สีหน้าเคร่งเครียด แสดงอารมณ์โมโหมาก) โครงการจึงจะมาช่วยแก้ และส่วนมากไม่ได้แก้อะไรเลยแค่เพียงแต่รับฟัง.... เคยคิดถึงอนาคตของนักเรียนที่อายุไม่เกิน 10 ขวบต้องมารับกรรมหรือไม่ ชีวิตและวิถีของครูทุกวันนี้เผชิญกับอะไรบ้าง รู้หรือไม่ (แสดงความรู้สึกเจ็บปวด...น้ำตาคลอ) เราเป็นข้าราชการไม่ใช่ลูกจ้าง...”

ครูเตี้ย

2. ความคาดหวังของผู้บริหารที่สูงเกินความสามารถของครู

จากข้อมูลพบว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมรู้สึกกดดัน เกิดอาการเครียดและวิตกกังวล สาเหตุจากความคาดหวังของผู้บริหารระดับสูงจากเทศบาลนครต้นสังกัด ซึ่งในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลายคน ผู้วิจัยสังเกตเห็นแววตาที่โศกเศร้า น้ำเสียงที่สิ้นเรื่อ น้ำตานองหน้า ความรู้สึกเจ็บปวด โดยเฉพาะ โรงเรียนที่จัดตั้งใหม่ ซึ่งทางเทศบาลแห่งนี้ได้มีนโยบายสนับสนุนให้เป็นโรงเรียนคล้ายกับโรงเรียนในสังกัดอยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้คัดสรรบรรรจ้อัตรากำลังครูที่จบใหม่ แต่จากปัญหาความคาดหวังดังกล่าวส่งผลให้ครูผู้เข้ารับการอบรม เกิดความคับข้องใจ เครียด ท้อแท้ เบื่อหน่าย หมดกำลังใจ ดังการรับรู้ของครูตามตัวอย่างคำบอกเล่าดังต่อไปนี้

“...คนที่อยู่บนหอคอยคงไม่รู้ ฝึกภาษาอังกฤษให้ครูก็ชั่ว โมงถึงคาดหวังให้มาสอนเป็นภาษาอังกฤษ (โรงเรียนที่ไปศึกษาดูงาน) อยู่ใกล้ๆ เคยถามหรือไม่ว่าสอนแต่ละวิชามีครูกี่คน ครูไทยกี่คนและครูฝรั่งทำงานอย่างไร แล้วกับโรงเรียนใหม่เอี่ยมอ่อง จะทำได้อย่างไร ในเมื่อครูไม่มีประสบการณ์หรือความชำนาญพิเศษ ทำไมไม่ดึงครูชำนาญการของแต่ละวิชามาทำ เพราะอะไรจึงไม่มีใครอยากมา...”

ครูเต๋ย

“...ครูเกิดความเครียดอย่างสูงเพราะแบกรับภาระความคาดหวังของผู้บริหารและผู้ปกครองที่ต้องทำได้ ต้องสอนเด็กให้ดีประสิทธิภาพในระยะเวลาที่กำหนด...”

ครูต้อย

“... ครูได้รับความกดดัน เกือบกด เครียด ไม่อยากทำงาน (แสดงสีหน้าอาการเศร้า โศก ร้องไห้หูตเสียงเครือๆ)..... ไม่อยากไปโรงเรียน เพราะได้รับความกดดันจากผู้บริหารโรงเรียนไม่เคยให้กำลังใจเลย...”

ครูนาง

“.....ผู้บริหารและผู้ร่วมจัดทำโครงการมีความคาดหวังกับโครงการสูงมาก และมี ความกดดันให้กับผู้ปฏิบัติคือครูและนักเรียนต้องการผลสัมฤทธิ์เร็วเกินไป ตัดสิน ระดับต่างๆเร็วเกินไป ควรจะคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และการเรียนรู้

ของแต่ละคนแตกต่างกันถ้าทุกคนเหมือนกันหมดก็ไม่แตกต่างจากหุ่นยนต์ โดยเฉพาะผู้บริหาร โรงเรียน ออกคำสั่งแต่ไม่ปฏิบัติไม่มีแรงจูงใจหรือแรงเสริมทางด้านบวก...”

ครูเตี้ย

3. การใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่ไม่คุ้นเคย

ข้อค้นพบจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าครูผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 19 คน มีปัญหาเกี่ยวกับเทคนิคการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ และการเขียนแผนการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ตามแนวข้อกำหนดของโครงการ ซึ่งได้ส่งผลแก่ครูทุกคน เนื่องจากขาดทักษะความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งด้านการพูด ทั้งด้านเทคนิคการสอน และวิธีเขียนแผนการสอน จากการสังเกตพบว่าครูแสดงอาการต่อต้าน ไม่ยอมรับวิธีการเขียนแผนการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ เพราะตลอดเวลาที่ผ่านมาได้รับการฝึกอบรมวิธีเขียนแผนเป็นภาษาอังกฤษน้อยมาก และความช่วยเหลือให้คำปรึกษาจากทางโครงการพัฒนาครูเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่มีทิศทางที่ชัดเจน ส่งผลให้ครูผู้เข้ารับการอบรม รู้สึกขาดความมั่นใจ เครียด มีปัญหาเรื่องการเตรียมการสอนดังตัวอย่างจากคำบอกเล่าต่อไปนี้

“...เขียนแผนการสอนภาษาอังกฤษไม่ค่อยได้เลย รู้สึกเครียดมากๆ ครูหลายคนเขาก็บ่นกันนะ เพราะใครจะมาเขียนแผนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ได้ 100% มันยากเกินไป ถามครูหลายๆคน เขาก็เครียดและไม่ยอมเขียนกันด้วย ...”

ครูหนึ่ง

“... ไม่เคยสอนคณิตศาสตร์เลย รู้สึกขาดความมั่นใจ และมีปัญหาที่จะต้องเขียนแผนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ...”

ครูชู

“... สับสนการสอน และการเขียนแผน เนื้อหา 2 ภาษา ตามหลักสูตร ไม่เรียงลำดับ เนื้อหาไม่เหมือนกัน ทำให้ครูมีปัญหาเรื่องการเตรียมการสอน

ครูแนน

4. การขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนเป็นอุปสรรคปัญหาหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนพบว่า ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้พยายามใช้วัสดุอุปกรณ์ที่จัดหาได้ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน แต่ภาษาอังกฤษที่มีการใช้อุปกรณ์สื่อสารเฉพาะ เช่น วีดิทัศน์ ซึ่งมีความจำเป็นมากในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบนี้กลับขาดแคลน ดังตัวอย่างคำบอกเล่าต่อไปนี้

“...การได้รับงบประมาณสนับสนุนน้อยมากทำให้การจัดการเรียนการสอนทำได้ไม่เต็มที่เนื่องจากขาดสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียนการสอน...”

ครูต้อย

“...ควรจัดให้มีงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอในการจัดหาสื่อเสริมต่างๆ เช่น วีซีดี ซีดี คอมพิวเตอร์ วิทยุและสื่อที่หลากหลายเพื่อยกระดับห้องเรียนในโครงการ...”

ครูจี้

5. ความวิตกกังวลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

จากผลการวิจัย พบว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความวิตกกังวล เรื่องผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน อาจจะต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เนื่องจากปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อหาในหลักสูตรสิงคโปร์ที่นำมาใช้ไม่ตรงกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ต้องใช้วิธีการสอนควบทั้งสองหลักสูตร ส่งผลให้นักเรียนเรียนไม่ทัน และสับสน ดังตัวอย่างคำบอกเล่าต่อไปนี้

“...นักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการลดลง...”

ครูต้อย

“...เด็กบางคนมีความเครียดเพราะว่า การเรียนการสอนมีความยากกว่าการเรียนในโปรแกรมปกติ ทำให้บางคน บางชั่วโมง ไม่สนใจเรียนและไม่รับเลย ส่วนครูได้รับความกดดัน เกือบกด หมดกำลังใจ...”

ครูนาง

“...สำหรับนักเรียน ป.1 เรียนรู้ได้ช้า นักเรียนบางคนเป็นเด็กพิเศษควรพัฒนาตัวเด็กก่อนนำมาเข้าโครงการ...”

ครูเตี้ย

“...นักเรียนมีความสามารถทางการเรียนต่ำไม่ค่อยรับรู้จึงควรคัดเลือกนักเรียน...”

ครูใหม่

“...นักเรียนเกิดความเครียดในการเรียน ผู้ปกครองต้องจ่ายเงินเป็นค่าหนังสือเรียนมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากหนังสือมีราคาแพง นักเรียนบางคนเกิดความเครียดจนต้องหาที่เรียนพิเศษภาษาอังกฤษเพิ่มเติม บางคนเกิดความเครียดจนไม่อยากเรียน ครูเองก็เครียดเนื่องจากไม่เข้าใจ เรื่องการจัดทำหลักสูตร การทำแผนการสอน...”

ครูอ้อย

“...นักเรียนไม่มีความพร้อมที่จะรับรู้ภาษาอังกฤษอย่างเต็มที่ทำให้เกิดการพัฒนาช้า และทำให้เด็กเบื่อการเรียนในห้องเรียนไม่สนใจที่จะเรียน ครูเองก็เกิดความเครียดอย่างสูงเพราะแบกรับภาระความคาดหวังของผู้ปกครองที่ต้องทำได้ ต้องสอนเด็กให้ตีประสิทธิภาพในระยะเวลาที่กำหนด...”

ครูต้อย

ผลการวิจัยครั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของ อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด (2545) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ซึ่งพบว่าครู นักเรียน ผู้ปกครองพอใจใน รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยนี้ ครูผู้เข้าฝึกอบรมได้บรรยายประสบการณ์ที่ค่อนข้างจะตรงกันข้ามดังกล่าว

6. การไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการจากทีมนิเทศ

จากข้อมูลพบว่า การไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการจากทีมนิเทศของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำให้เกิดความไม่มั่นใจ ดังการรับรู้ของครูตามตัวอย่างคำบอกเล่าดังต่อไปนี้

“...ถามผู้เกี่ยวข้องแต่ละคน อาจารย์ที่มานิเทศแต่ละท่าน จะได้คำตอบที่ไม่แน่นอน ทำให้เกิดไม่มั่นใจ ตกลงมาช่วยเหลือหรืออะไรกันแน่?... เอกสารต่างๆที่ต้องใช้ในห้องเรียน เช่น บพ. ต่างๆ หรือผลการเรียนรู้ของเด็กน่าจะทำเฉพาะเด็กที่อยู่ในโครงการเป็นภาษาอังกฤษ ให้เป็นแบบแผนเดียวกันทุกโรงเรียน พวกหนูต้องการความช่วยเหลือมาก...”

ครูหนึ่ง

ผลการวิจัยครั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของ เยาวลักษณ์ รอดงาม (2542) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการนิเทศด้านการแปลหลักสูตรภาษาอังกฤษไปสู่การสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการเตรียมการสอนโดยศึกษาแผนการสอน ศึกษาเทคนิค และวิธีการสอนภาษาอังกฤษ มีการจัดหา และจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่ตรงกับบทเรียน ตลอดจนศึกษาเอกสารหลักสูตรภาษาอังกฤษ และคู่มือครู มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเหมาะสมกับจุดประสงค์เนื้อหา โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่สอนในครั้งนั้น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี้ จึงชี้ให้เห็นถึงประเด็นปัญหาที่เด่นชัดมาก

สิ่งที่ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยากได้รับการสนับสนุน

นอกจากปัญหาและอุปสรรคของครูผู้เข้ารับการอบรมทั้ง 6 ประเด็นดังกล่าวข้างต้นแล้วในการวิจัยครั้งนี้ ยังพบประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอเพิ่มเติม คือ สิ่งที่ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยากได้รับการสนับสนุน เพื่อให้ครูสามารถการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และทำการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลได้สำเร็จดังนี้

ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้ง 19 คน ต่างก็แสดงความคิดเห็นไปในทางทิศเดียวกัน เกี่ยวกับเรื่องสิ่งที่ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยากได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร และจากทางโครงการ เพราะที่ผ่านๆมา นอกจากจะทำงานอย่างหนัก ขาดการได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่น ไม่ได้รับการช่วยเหลือให้คำปรึกษา ขาดแคลนหนังสือตำราคู่มือครู ขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการสอน โดยเฉพาะในยามที่เกิดปัญหาระหว่างครูกับผู้ปกครองของนักเรียนที่สมัครเข้าเรียนในโครงการนี้ และความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูผู้เสียสละอาสาเป็นรุ่นบุกเบิกในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม ควรสามารถเทียบโอนหน่วยกิตเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาโทได้ที่ มหาวิทยาลัยของรัฐ ดังการบอกเล่าของครูดังนี้

“...จากการศึกษาดูงานทำให้ได้รู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งเน้นสิ่งที่ทำแล้วได้ผล คือ บุคลากรที่เพียงพอ งบประมาณ ความพร้อมในหลายๆ ด้าน เทคนิคการสอน ในวิชาต่างๆอยากเห็นการสนับสนุนแบบเขาบ้าง.... เรื่องเรียนต่อเทียบโอนก็เหมือนกัน...”

ครูเข้ม

“...จากการไปสังเกตการเรียนการสอนตามห้องเรียน ของระดับประถม ที่โรงเรียน A (โรงเรียนแห่งหนึ่งที่สังกัดมหาวิทยาลัยและใช้การเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ) บรรยากาศในชั้นเรียนน่าเรียน จำนวนเด็กไม่มาก ครูทำการสอนได้ทั่วถึง พบว่าการสอนแบบโครงการ (JIP) จะมีครูสอน 3 คน ครูเจ้าของภาษา , ครูประจำวิชา, ครูให้คำแนะนำ...แต่ของเรามีครูเพียงคนเดียว อยากให้สนับสนุนแบบนี้เราต้องทำได้แน่...”

ครูจี้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน 5 แห่งซึ่งสังกัดเทศบาลที่คัดสรรแห่งหนึ่ง ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพแบบธรรมชาติวิทยา เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกพร้อมกับวิเคราะห์ข้อมูล ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2549 ต่อเนื่องจนถึง ปลายเดือนมีนาคม 2550 รวมเวลาดำเนินการทั้งสิ้น 1 ปี 1 เดือน สามารถสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

พื้นที่ที่ทำการศึกษาคือ โรงเรียนระดับประถมศึกษา 5 แห่งในเทศบาลแห่งหนึ่งทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 179 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ชายฝั่งทะเล เป็นเมืองอุตสาหกรรม และเป็นที่ตั้งโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกเฉียงใต้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลที่สำคัญแห่งหนึ่งในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ โรงเรียนทั้ง 5 แห่งนี้สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การคมนาคมสะดวก

โรงเรียนแห่งที่หนึ่ง เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับมัธยมศึกษา ส่วนโรงเรียนแห่งที่สอง แห่งที่สาม และแห่งที่สี่ เป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับโรงเรียนแห่งที่ห้า กำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้างแล้วเสร็จบางส่วน ทางเทศบาลแห่งนี้ ได้มีนโยบายพัฒนาทั้งระบบของโรงเรียนแห่งที่ 5 เพื่อให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ คล้ายกับโรงเรียนที่สังกัดในมหาวิทยาลัยของรัฐ จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้รวม 19 คน เป็นครูประจำการ สังกัดโรงเรียนเทศบาล ได้เข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 17 คน มีอายุอยู่ในช่วง 25 – 35 ปี ระดับการศึกษามีตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงระดับปริญญาโท ส่วนมากอยู่ในกลุ่มการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุราชการอยู่ในช่วง 1-5 ปี

ผลการวิจัยพบว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมบรรยายประสบการณ์ต่อวิธีการฝึกอบรม แบ่งได้เป็น 2 ระยะเวลา คือ ระยะที่ 1 และ ระยะที่ 2

ระยะที่ 1. มีการจัดฝึกอบรมก่อนการเปิดเทอมอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นหลักสูตรในระดับปริญญาโท ด้านการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (TESL: Teaching English as a Second Language) ซึ่งมีอาจารย์ชาวต่างชาติ เจ้าของภาษาจากประเทศอังกฤษเป็นผู้สอน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจที่อาจารย์สอน อาจารย์คนไทยเองก็สอนไม่เป็นกิจลักษณะ ไม่มีแผนการสอน

ระยะที่ 2 ได้มีการปรับวิธีการฝึกอบรมโดยจัดฝึกใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน (Class Room English) และจัดรูปแบบกิจกรรมหลากหลาย โดยเน้นการฝึกพูดเพื่อสื่อสารให้เข้าใจในห้องเรียนแบบง่ายๆ จากการปรับเปลี่ยนวิธีการฝึกอบรมดังกล่าว มีผลให้ครูผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น มีความกล้า และมั่นใจในการพูดและสอนด้วยภาษาอังกฤษแก่นักเรียน ส่งผลให้ครูแสดงความพึงพอใจ สนุกสนานกับการฝึกพูดภาษาอังกฤษแบบง่ายๆ และใช้ได้จริงในชั้นเรียน

ครูผู้รับการฝึกอบรมแสดงความรู้สึกไม่พอใจครูชาวต่างชาติผู้สอนที่ไม่เข้าใจวัฒนธรรมไทยและแสดงออก โดยการพูดจาที่ไม่สุภาพ

ด้านประสบการณ์ของครูต่อช่วงเวลาของการฝึกอบรม ในช่วงแรกซึ่งอบรมในวันหยุด พบว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีปัญหาช่วงเวลาทำการฝึกอบรม ไม่มีเวลาทำงานส่วนตัว ไม่ค่อยมีเวลาให้กับครอบครัว รู้สึกเครียด บางครั้งท้อและหมดกำลังใจที่จะเรียน ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาในการจัดฝึกอบรม เป็นลักษณะ On-The Job-Training คือ การศึกษางานไปพร้อมกับปฏิบัติงาน หลีกเลียงวันหยุดสุดสัปดาห์ พบว่า ทำให้ครูผู้เข้ารับการอบรม รู้สึกสบายใจขึ้น มีเวลาส่วนตัวและมีเวลากับครอบครัวของตนเอง

เกี่ยวกับหนังสือตำราเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้หนังสือตำราจากประเทศสิงคโปร์ พบว่า เนื้อหายากมาก และมีเนื้อหาบางส่วนไม่ตรงกับหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากกระทรวงศึกษาธิการ และบทเรียนในตำราจากสิงคโปร์มีการจัดแบ่งเนื้อหาในแต่ละบทแตกต่างกันกับหนังสือตำราของไทย

การนิเทศและประเมินผล พบว่าครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมบรรยายประสบการณ์เกี่ยวกับการนิเทศและประเมินผลครูผู้รับการฝึกอบรมแบ่งเป็น ช่วงระยะเวลาที่ 1 พบว่า ไม่มีผู้นิเทศที่เป็นกิจจะลักษณะ ไม่มีที่ปรึกษาให้แนวทางในแนวเดียวกัน และขาดการสื่อสารที่ชัดเจน โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ในการนิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้เข้าร่วมโครงการ ทำให้เกิด

การสับสน ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบวิธีการนิเทศและประเมินผล โดยครูผู้รับการฝึกอบรมผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงาน ซึ่ง เป็นความร่วมมือของหลายฝ่าย ได้แก่ ตัวแทนครูผู้เข้ารับการอบรม ผู้อำนวยการ โรงเรียน ผู้อำนวยการกองการศึกษา และคณะทีมงานจากสถาบันฝึกอบรม โดยได้เริ่มนำแผนการปฏิบัติงานดังกล่าว มาใช้ในช่วงของภาคเรียนที่ 2. พบว่าครูผู้เข้ารับการอบรมพึงพอใจในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังมีข้อเรียกร้องขอให้จัดสรรครูชาวต่างชาติมาประจำแต่ละโรงเรียนอย่างน้อย 1 คน

ในด้านประสิทธิภาพการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนพบว่าครูผู้สอนระดับอนุบาลแสดงความรู้สึกวิตกกังวลว่า ไม่มีเวลาที่จะสอนเด็กได้เต็มที่ ส่วนครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เล่าว่า นักเรียนงงและไม่เข้าใจในรายวิชากลุ่มสาระ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ บทเรียนมีความยุ่งยากมากขึ้น แสดงความรู้สึกวิตกกังวลว่านักเรียนยังมีทักษะพื้นฐานภาษาอังกฤษน้อย ครูต้องใช้เวลานานกว่าในการปูพื้นฐานแก่นักเรียน อาจทำให้การเรียนในช่วงชั้นเข้าไปและครูผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 แสดงความคิดเห็นว่า บทเรียนในตำราเรียนยากมาก คำศัพท์ที่เป็นศัพท์เทคนิคเฉพาะของรายวิชา ครูผู้สอน วิตกกังวลในการใช้ภาษาอังกฤษที่เป็นศัพท์เฉพาะขาดความมั่นใจในการพูด และบางประโยคในหนังสือยากเกินกว่าที่ครูเองจะเข้าใจ ความหมาย

ผลสำเร็จของการฝึกอบรม แบ่งเป็น ผลงานงานที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม และความรู้สึกทางด้านบวกที่เกิดขึ้น พบว่า ครูผู้รับการฝึกอบรมได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ มากขึ้นและนำไปใช้สอนในชั้นเรียน ส่งผลที่ตามมา คือ นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษ ได้อย่างมั่นใจ สามารถทักทาย พูดคุยสื่อสารกับเจ้าของภาษา ได้ดีขึ้น ความสุขใจ คือ ความรู้สึกทางด้านบวกที่เกิดขึ้น และครูถือว่าเป็นผลสำเร็จของการฝึกอบรมในครั้งนี้ โดยความสุขใจ หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจ กระตือรือร้น เต็มใจ และครูมีการพัฒนาตนเอง โดยได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงาน ได้ประสิทธิภาพ อันถือว่าเป็นผลสำเร็จของการฝึกอบรมในครั้งนี้

สำหรับปัญหาและอุปสรรคของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม มี 1) ความไม่ชัดเจนของโครงการ 2) ความคาดหวังของผู้บริหารที่สูงเกินความสามารถของครู 3) การใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาที่ไม่คุ้นเคย 4) การขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน 5) ความวิตกกังวลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 6) การไม่ได้รับความช่วยเหลือด้านวิชาการจากทีมนิเทศ

นอกจากนี้สิ่งที่พบในการวิจัย คือ ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้ง 19 คน ต่างก็แสดงความคิดเห็นไปในทางทิศเดียวกัน เกี่ยวกับเรื่องสิ่งที่ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมอยากได้รับการสนับสนุน

จากผู้บริหาร และจากทางสถาบันฝึกอบรม เช่น การช่วยเหลือให้คำปรึกษา การจัดหนังสือตำราคู่มือครู อุปกรณ์และสื่อการสอน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย 3 ด้านดังนี้

1. ด้านการจัดการ

จากผลการวิจัยพบว่าครูผู้รับการฝึกอบรมประสบปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน จากสาเหตุความไม่ชัดเจน เริ่มตั้งแต่การขาดการเตรียมความพร้อมของครู การขาดการวางแผนล่วงหน้า ความไม่ชัดเจนของหลักสูตรการฝึกอบรม ปัญหากระบวนการจัดการโครงการ

ฉะนั้นเพื่อให้ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประสบผลสำเร็จ และครูผู้รับการฝึกอบรมสามารถทำการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลได้ ผู้บริหารทั้งในระดับองค์การบริหาร ผู้บริหารโครงการสถาบันผู้ฝึกอบรม ตลอดจนไปถึงผู้บริหาร โครงการระดับปฏิบัติ ต้องมีการกำหนดนโยบาย มีแผนการดำเนินงาน มีแผนปฏิบัติงาน มีการจัดเตรียมความพร้อมของครู มีการกำกับติดตาม และประเมินผลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมตั้งแต่เริ่มโครงการ และควรมีการแจ้งให้ครูผู้รับการอบรมทราบตลอดเวลา รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากครูผู้รับการฝึกอบรม และนำมาปรับแก้ไขให้เหมาะสมกับสถานการณ์ตลอด

2. ด้านการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่าครูมีปัญหาเกี่ยวกับทักษะความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษ ทั้งด้านการพูด ด้านเทคนิคการสอน และวิธีเขียนแผนการสอน

ฉะนั้นจึงควรจัดหลักสูตรรูปแบบการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของครู การเตรียมความพร้อมของครู ควรใช้เวลาพอสมควรก่อนเปิดภาคการศึกษา การสอนภาษาอังกฤษโดยครูชาวต่างชาติต้องคัดสรรครู โดยคำนึงถึงความเข้าใจในวัฒนธรรม ประเพณีไทย เข้าใจสภาพแวดล้อมและระบบการศึกษาของไทย หรือไม่จำเป็นต้องใช้ครูต่างชาติหากมีครูคนไทยที่สามารถสอนการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนได้จะเกิดประโยชน์มากกว่า

ผลการวิจัยยังพบอีกว่า งบประมาณสนับสนุนด้านอุปกรณ์และสื่อการสอนน้อยมากทำให้การจัดการเรียนการสอนทำได้ไม่เต็มที่ ผู้ที่มีหน้าที่ในการสนับสนุนจึงควรพิจารณางบประมาณด้านนี้เป็นกรณีพิเศษ

3. ด้านการเพิ่มผลสำเร็จ

ผลการวิจัยพบว่า ความสุขใจ และการได้พัฒนาตนเอง คือ ความรู้สึกทางด้านบวกที่เกิดขึ้น และครูถือว่าเป็นผลสำเร็จของการฝึกอบรมในครั้งนี้ โดยความสุขใจ หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจ กระตือรือร้น เต็มใจ และสำหรับการพัฒนาตนเอง พบว่าการส่งเสริมให้ได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ใหม่ๆ ถือว่าเป็นผลสำเร็จของการฝึกอบรมในครั้งนี้

การส่งเสริมให้เกิดความสุขใจ สามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี ความเอื้อเฟื้อเอื้ออาทรจากผู้ร่วมงานและ ผู้บังคับบัญชา การเอาใจใส่ดูแลสม่ำเสมอจากเพื่อนผู้ร่วมงานและ ผู้บังคับบัญชา เป็นต้น เมื่อครูมีความสุขใจ ก็จะสามารถทำงานได้อย่างเต็มกำลังและมีประสิทธิภาพ ซึ่งที่สุดแล้วจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามโครงการที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่สามารถอธิบายผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และความพึงพอใจของผู้ปกครองกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบนี้ ฉะนั้นจึงควรมีการศึกษาในมุมมองของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนด้วย

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะประสบการณ์ของครูผู้ร่วมโครงการในระยะที่ 1 ซึ่งไม่สามารถอธิบายประสบการณ์ของครูผู้รับการฝึกอบรมในระยะที่ 2 และ 3 ได้ ฉะนั้นควรมีการศึกษาประสบการณ์ของครูหลังจากโครงการนี้ได้ดำเนินการครบทั้ง 3 ระยะเพื่อให้เข้าใจความรู้สึกของครูตลอดการดำเนินการของโครงการว่าเป็นอย่างไร

ประสบการณ์จากการทำวิจัย

เรื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพที่สำคัญยิ่ง คือ “ตัวผู้วิจัยเอง” ดังนั้นการเตรียมเครื่องมือชนิดนี้ จึงไม่ใช่เรื่องง่าย นอกจากจะเข้าฝึกภาคสนาม (Field Work) เตรียมการอย่างดีแล้ว ก็ยังต้องอาศัยที่ปรึกษา เพื่อนๆ นักวิจัยคอยเตือน คอยช่วยตรวจสอบชี้แนะให้ตลอดเวลา ความเชื่อมั่น

(Credibility) การยืนยันผลการวิจัย (Conformability) และ การพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ให้ข้อมูล

โดยเฉพาะการทำวิจัยครั้งนี้ ถึงแม้ตัวผู้วิจัยจะตระหนักอยู่ตลอดเวลา แต่การที่มีสถานะภาพหลายสถานะในเวลาเดียวกัน นับว่าเป็นเรื่องสร้างความลำบากยุ่งยากอยู่ไม่น้อย คือ เป็นทั้งผู้วิจัย เป็นทีมผู้ฝึกอบรม เป็นกรรมการ โครงการที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง เมื่อต้องมีหมวกหลายใบ ในบางครั้งก็จะหลงประเด็น ว่าขณะนั้นตัวเองอยู่ในสถานะไหนกันแน่!! บางครั้งก็รู้สึกหลงป่าเข้าไปกับความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูล โดยเฉพาะสิ่งที่เขารู้สึกอัดอั้น คับข้องใจ ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกออกมาทาง สีหน้า ท่าทาง บางครั้งบางเวลาสังเกตเห็น แววตาเศร้าๆ บ่งบอกถึงความ อ่อนล้า เบื่อหน่าย ท้อแท้ มีหลายครั้งผู้วิจัยก็กลายเป็นพวกเดียวกันกับผู้ให้ข้อมูลจนลืมไปว่าตัวเอง คือ ผู้วิจัย เวลาเก็บข้อมูลไป วิเคราะห์ไป ตลอดเวลา 1ปี 1 เดือน หลายครั้งที่ต้องขอพบผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ เพราะผู้วิจัยต้องลดความลำเอียงให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ โดยเฉพาะช่วงเก็บข้อมูล ถอดข้อมูล และทำการวิเคราะห์ตีความ และสิ่งที่ตามมา คือ ต้องกลับมาทำความเข้าใจ ข้อมูลใหม่ ครั่งแล้วครั่งเล่า เขียนใหม่ วิเคราะห์ใหม่ แก้ไขไปเรื่อย จนแทบจะถอดใจไม่เอาแล้วเชิงคุณภาพ อาการแบบนี้ ภาษาอีสานเขาเรียกว่า “อยากชิฮาก” หมายถึง เกิดอาการมึนงง จนอยากจะอาเจียนออกมา มันเหมือนยาขมหม้อใหญ่อย่างทีหลายคนเขาบอกไว้จริงๆ เพราะมันต้องอดทนอดกลั้น เหนื่อยล้า อ่อนแรง เหมือนนักมวยกำลังจะถอดใจ ขึ้นชกยกที่ 5 ยกสุดท้ายอาศัยพิงเชือก กอดรัด เอาหัวซุกใต้รักแร้ของฝ่ายตรงข้าม นัวเนีย ภูโล่ไปกับเชือกจนครบยก อะไรทำนองนั้น

ในที่สุดงานวิจัยชิ้นนี้ก็สำเร็จ มั่นใจว่าเต็มเปี่ยมด้วยคุณภาพ และความตรงไปตรงมาของข้อมูล การทำวิจัยในครั้งนี้ ถึงแม้ว่าจะเนิ่นช้า เกินเวลาที่กำหนดไปเกือบ 3 เดือน คือ ควรจะแล้วเสร็จภายใน เมษายน 2550 แต่ก็ต้องยืดเวลาช้าออกไปเพราะอย่างที่บอก... “มันอยากชิฮาก!!” บางวันบางเวลา หรือหลายๆวันติดๆกัน มันก็เขียนไม่ออก บอกไม่ถูกเหมือนกันว่าเกิดอะไรขึ้น สมองไม่ยอมทำงาน บางวันสิ้นใจไปจนถึงรุ่งสางก็มี ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ทับศรี ที่ให้โอกาสในการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอบคุณน้องๆ (เสกสัน โบว์ อ้อ และ มิ่ง) ที่ช่วยยี่ห่วยานนี้ เสร็จสมบูรณ์ ขอบคุณเพื่อนนักวิจัยจากสถาบันพฤกษศาสตร์ วรากรณ์ จำ กุ้งและ นิม ขอบคุณ

ผู้ให้ข้อมูลทุกคน และที่สำคัญ คือ ดร. สุวดี สกุลคู ผู้คอยเป็นทั้งที่ปรึกษา และเป็นภรรยาที่คอยดูแล
ห่วงใย เป็นกำลังใจมาโดยตลอด

บรรณานุกรม

- กาญจนา นาคสกุล. (2539). *บทบาทของภาษากับการพัฒนาประเทศไทยในระยะยาว*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติ จรรย์ยานนท์ และ ปราชญา กล้าผจญ (2542). *ภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกศสุดา รัชฎาวิศิษฐกุล. (2549). *การพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษตามแนวคิด BASIC English ของ CK Ogden*. การประชุมวิชาการ การบริหารและการจัดการครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ วันที่ 17-18 ตุลาคม 2549
- คณะกรรมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. (2547). *เกณฑ์มาตรฐานใหม่ในการสร้างคุณภาพโรงเรียนสองภาษา*. ดึงจาก www.ifd.or.th/newsxilonline เมื่อ 29 มิถุนายน 2547.
- คริสโตเฟอร์ ไรท์. (2549). *ฝรั่งไม่เข้าใจคนไทยไม่เกี๋ย* กรุงเทพฯ : เนชั่นบุ๊คส์
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2547). *การวิจัยเชิงคุณภาพทางมานุษยวิทยา* พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- จิระ หงส์ลดารมภ์. (2533). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ เอกสารประกอบการสัมมนาหลักสูตรผู้บริหารระดับกลางรุ่นที่ 20* แก่พนักงานบริษัทการบินไทย. อัดสำเนา.
- จำเนียร จวงตระกูล. (2549). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การฝึกอบรม การพัฒนาบุคคล และการพัฒนาองค์การ เล่มที่ 2* กรุงเทพมหานคร: บริษัทศูนย์กฎหมายธุรกิจอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
- ชาย โพธิ์สิตา. (2549). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ* กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
- ชูชัย สมितिไกร. (2548). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทวีศักดิ์ นพเกษร. (2548). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เล่ม 1 คู่มือปฏิบัติการวิจัยประยุกต์เพื่อพัฒนาคน องค์กร ชุมชน สังคม*. นครราชสีมา: โชคเจริญมาร์เก็ตติ้ง.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2541). *ความเป็นครู: Self-Actualization for Teachers*. กรุงเทพฯ: ก. พล

- ธีรรัตน์ พิทักษ์พนัสกุล. (2546). การศึกษาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวุฒิวินิตา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรารัง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- คณัย เทียนพูน. (2540). กลยุทธ์การพัฒนาคนสำหรับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา ชูโต. (2546). การวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพรินต์โพร จำกัด
- พระธรรมปิฎก. (2541). การศึกษาเครื่องมือพัฒนาที่ยังต้องพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระธรรมปิฎก. (2549). การพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง.
- บุญเรือน มาลาทอง. (2544). ผลการใช้ชุดการสอนฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษที่มีต่อทักษะการฟังพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองระกำ สำนักงานการประถมศึกษา กิ่งอำเภอนิคมน้ำอ้น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประยูร ธรรมจิตโต. (2549). โลกทัศน์ชาวพุทธ. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. (2545). การพัฒนามนุษย์แนวใหม่ เพื่ออนาคตที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- พวงทอง พุ่มอยู่. (2540). ประสบการณ์ทางวิชาชีพครู 1 ศษ 163. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- เขาวัดถ้ำ รอดงาม. (2542). สภาพปัญหาและความต้องการนิเทศด้านการแปลหลักสูตรภาษาอังกฤษไปสู่การสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑล กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สาขานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544). การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วนิดา วงษ์นิล. (2546). รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

- วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิตร ศรีสุพรรณ. (2545). *การวิจัยทางการพยาบาล: หลักการและแนวปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
เชียงใหม่: โครงการตำราคณะพยาบาล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วีระเวทย์ แพทย์ประเสริฐ. (2544). *การศึกษาสภาพความพร้อมและความต้องการการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาอุตสาหกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรากรณ์ สามโกเศศ. (2548). *อังกฤษเวอร์ชันง่ายสำหรับเด็กไทย*. มติชน ประจำวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ. 2548 หน้า 1-2
- วรากรณ์ สามโกเศศ. (2549). *NICHE : Edutainment Essay*. กรุงเทพมหานคร : Open Books
- สุพัฒน์ สุกมลสันต์ และกัญญาทิพย์ สิงหะเนติ. (2537). *หน่วยที่ 6 ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะทางภาษา*. ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาทักษะทางภาษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2549). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 14) กรุงเทพฯ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุเมธ เทียงดาห์. (2544). *การใช้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ผู้ช่วยสอนในกลุ่มย่อย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวดี เข้มเกษร. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมบูรณ์ ดันยะ. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพด้านการสอนของครูประจำการประถมศึกษา*. ปริญญาโทบริหารศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัจฉราพร บุญญพนิช. (2547). *ปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูประถมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด. (2545). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ภูมิศึกษา โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อ้อมเดือน สดมณี. (2549). *ปัจจัยด้านจิตสังคมและความสุขเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานของครู ในระดับประถมศึกษาปีและมัธยมศึกษา สถาบันพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*

Creswell, W. J. (2003). *Research design: qualitative, quantitative and mixed methods approaches* (2nd edition). : Thousand Oaks, CA:Sage.

Cutt, M. (1996). *Plain English Guide*. Oxford: Oxford University Press.

Diener, E.D. (2000). Subjective Well-being. *American Psychologist*, 55 (1), January. 34-35.

Hass, G. (2000). *Curriculum planning: A new approach*. Boston: Allyn and Bacon, Inc.

Krashen, S. (1977). Difficulty order for grammatical morphemes for adult second language. Performers using free speech. *TESOL Quarterly*, 11. 338-341.

Lincoln, Y. S. & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Beverly Hill, CA : Sage.

McLean, G.N., McClen, L.D. (2001). If we can't define HRD in one country, how can we define it in an international context? *Human Resource Development International*, 4 (3), 313-326.

McLean, G. N., & Wang, X. (2007). The dilemma of defining international human resource development. *Human Resource Review* 6 (1), 96-108.

Miles, M.B., & Huberman, A.M. (1994). *An expanded sourcebook of qualitative data analysis* (2nd edition). Thousand Oaks, CA:Sage.

Nadler, L, & Nedler, Z. (1989). *Developing human resource*. San-Francisco: Jossey Bass.

Park, J. R. (2003). English as an International Language: Implication for HRD professionals, especially in Thailand and Southeast Asia. *The Proceeding of the 2003 Asian Conference of the Human Resource Development (AHRD)*., Bangkok, Thailand.

Skehan, P. (1998). *A Cognitive Approach to Language Learning*. Oxford : Oxford University Press

Streubert, H.J. & Carpenter, D.R. (1999). *Nursing research : Principles and methods* (6th Edition).

Philadelphia: Lippincott.

Suh , (1998). The Shifting basis of life satisfaction judgment across cultures: Emotions versus norms. *Journal of Personality and Social Psychology*. 74, 482-493.

Swanson, R. A. & Holton. (2001). *Foundation of Human Resource Development*. San Francisco: Berrett-Koehler Publishers Inc.

Templer, B. (2005). *Towards a people's English back to BASIC in EIL: Humanizing language teaching*. Available at [http:// www.hltmag.co.uk/sepo5/mart 05.htm](http://www.hltmag.co.uk/sepo5/mart05.htm)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บันทึกรายงานตนเองของครูผู้ร่วมโครงการ

ภาคผนวก ข

บันทึกรายงานความก้าวหน้ารายสัปดาห์

Weekly Report

Name: _____

Week of: _____

	Reports/Remarks
Monday	
Tuesday	
Wednesday	
Thursday	
Friday	

Signature

Submitted on: _____

ภาคผนวก ค

บันทึกรายงานความก้าวหน้าประจำเดือน

ภาคผนวก ง
บันทึกรายงานการให้ความช่วยเหลือ

Clinic Hour Form

Name: _____ Date: _____

Purpose: _____

Remarks/Suggestion: _____

Signature

ภาคผนวก จ

บันทึกงานติดตาม นิเทศและประเมินผล

Observation/Evaluation Form for Teachers

Name: _____

Observer: _____

Subject/Grade: _____

Lesson Observed: _____

Date and time of observation: _____

Detail	5	4	3	2	1
A. Personal Qualities of Teacher:					
➤ Presence, style, gesture, appearance.					
➤ Well modulated voice.					
➤ Pronunciation					
➤ Uses precise language.					
➤ Correct vocabulary/grammar.					
B. Lesson:					
➤ Mastery of the subject matter.					
➤ Aims and objectives.					
➤ Materials prepared for the lesson.					
➤ Lesson started on time.					
➤ Instructional aids and materials used.					
➤ Evidence of pupil interest or learning.					
➤ Techniques used to stimulate interest or learning.					
➤ Describe specific academic praise used by teacher.					
C. Teaching Strategies:					
➤ Warm-up (review, games, etc.)					
➤ Presentation of the lesson.					
➤ Questioning techniques.					
➤ Use of aids and equipment. (blackboard, OHP, computer, etc.)					